

გაზეთი ბეჭდის „ვერსიას“ ერთი

ვერსია

ფასი 50 თეთრი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№123 (1018) 12 - 14 ღამეობა, 2014 წელი

თიბისი ბანკისა და კონსტანტას კონსოლიდაცია 2015 წლის იანვარში იურიდიულად გაფორმდება **გვ. 7**

თიბისი ბანკი
T B C B A N K

გივი თარგამაძის „აღიარებითი ჩვენება“

„ყველაფერს ჩვენ ნუ დაგვაბრალებენ... არც მორგის სანიტარი ვყოფილვარ. სასწრაფოზე ვიმუშავე 3 წელი და საოპერაციო ბლოკში ვიყავი სანიტარი, მაგრამ დასაჯინს ვერაფერს ვხედავ...“

გვ. 5-6

„კარგია, რომ „ბალასტი“ ჩამოგვშორდა. უფრო კარგი კი ისაა, რომ პარტიის ბირთვი შეკრული დარჩა. მძიმე, ზამთრის პერიოდში ვართ და აქედან რომ გამოვალთ, გაზაფხულზე რაც უნდა მოხდეს, აღარაფერი გაგიკვირდეთ... ბევრ რამეში პიონერები ვიყავით და შეცდომების დიდი გზა გავიარეთ... ჩვენი მთავარი შეცდომა ისაა, რომ ხალხს აღარ ვუსმენდით. ის, რაც ციხეებში მოხდა, ვთქვათ, ე.წ. კარანტინის დაშლა, რაც ამ ფორმით მართლა ხდებოდა, ძალიან ცუდი იყო.“

რაზე იხდის ბოდიშს, ვის ამხედს და კიდევ ვის ემუქრება სუდის ამოხდით ნაციონალი დეპუტატი

„თუ არსებულ მოღალს შევხვლით, ქვეყანაში სტრასბურგის სასამართლოს მივიღებთ!“

ვინ დაუქერს მხარს პარტია „ოცნების“ კანდიდატს პარლამენტში და როგორ აპირებს საკონსტიტუციო სასამართლოს შეცვლას მერაბ ცურავა

გვ. 4

„პოლიტიკაში კომპრომატებით არასოდეს მიბრძოლია“

გვ. 3

„გადაწყვიტა, სიხეში 25 წელი უნდა იჯდე!“

როგორ იძის შური ძმის მკვლელებზე იურისდმა და რა მეთოდებით უმაჯობდნენ „სროკს“ ციხეში

გვ. 6

ნაციონალის დღიური

რატომაა მნიშვნელოვანი კოოპერატივის განვითარება

რა პროექტებს ახორციელებს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო **გვ. 8**

„საქართველოსა და სომხეთს შორის არსებობს ურყევი ნება, უფრო განვამტკიცოთ ურთიერთობა“

საქართველოს ოფიციალური ვიზიტით სომხეთის პრემიერ-მინისტრი ჰოვიკ აბრაჰამიანი ეწვია. თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში დახვდნის ოფიციალური ცერემონია გაიმართა.

შესრულდა ორი ქვეყნის სახელმწიფო ჰიმნი. სომხ კოლეგას და სომხეთის მთავრობის წევრებს საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი მინისტრებთან ერთად დახვდა.

ვიზიტის ფარგლებში, ჰოვიკ აბრაჰამიანი და ირაკლი ლარიბაშვილი პირისპირ შეხვდნენ. საქართველოსა და სომხეთის მეგობრული ურთიერთობები, მოქმედი სავაჭრო რეჟიმის შენარჩუნება და ეკონომიკური თანამშრომლობის შემდგომი გაღრმავება იყო ძირითადი თემები, რომელზეც პრემიერებმა იმსჯელეს. ირაკლი ლარიბაშვილმა ჰოვიკ აბრაჰამიანს მთავრობის ადმინისტრაციაში უმასპინძლა.

მხარეებმა ასევე განიხილეს კულტურის სფეროში მიმდინარე თანამშრომლობა და მისი შემდგომი განვითარების პერსპექტივები.

საქართველოს პრემიერის, ირაკლი ლარიბაშვილის განცხადებით: „ჩვენ, როგორც ორ მეგობარ ქვეყანას, გვამოძრავებს ურყევი ნება და მისწრაფება, გავაგრძელოთ ურთიერთხელსაყრელი თანამშრომლობა ჩვენი ქვეყნების საკეთილდღეოდ“. შეხვედრის შემდეგ, ორი ქვეყნის პრემიერ-მინისტრებმა მედიისთვის ერთობლივი განცხადებებიც გააკეთეს.

როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა, საქართველოსა და სომხეთს შორის არსებობს ურყევი ნება, რომ ორი ქვეყნის ურთიერთობა მეტად განმტკიცდეს. ირაკლი ლარიბაშვილმა ჰოვიკ აბრაჰამიანს საქართველოში სტუმრობისთვის მადლობა გადაუხადა და აღნიშნა, რომ მისი ბოლო ვიზიტი სომხეთში საკმაოდ ნაყოფიერი იყო: „მიუხედავად იმისა, რომ სომხეთი იანვრიდან ვახდება ევრაზიული კავშირის წევრი და ჩვენ, საქართველომ ხელი მოვანერეთ ევროკავშირთან ასოციაციის ხელშეკრულებას, ჩვენს შორის ურთიერთობებს ეს არ შეეხება. პირიქით, ჩვენ ამას გამოვიყენებთ ჩვენი ქვეყნებისთვის, ჩვენი ინტერესებისთვის. ასევე ჩვენ განსაკუთრებულ ყურადღებას ვანიჭებთ ორ ქვეყანას შორის მოქმედ სავაჭრო ურთიერთობის შენარჩუნებას და ეკონომიკური ურთიერთობის შემდგომ გაღრმავებას. დღევანდელმა შეხვედრამ კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ საქართველოსა და სომხეთს შორის არსებობს ურყევი ნება და მისწრაფება, უფრო განვამტკიცოთ ჩვენი ურთიერთობები და გავაგრძელოთ თანამშრომლობა“.

პრემიერმა კოლეგას სადილზეც უმასპინძლა. ვიზიტის მეორე დღეს კი, 12 დეკემბერს, სომხეთის მთავრობის მეთაური საქართველოს პრეზიდენტ გიორგი მარგველაშვილს შეხვდება, გამართა მოედანზე გვირგვინით შეამკობს გამართა მემორიალს, ასევე ეწვევა გრიგორიანულ ეკლესიას. სომხეთის სამთავრობო დელეგაცია თბილისს დღეს დატოვებს.

„ვერსიონი“

შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილეაბაღ თაყაი მღაზრიშვილი და არჩილ თალაქვაძე დაინიშნენ

ამასთან, ალექსანდრე ჭიკაიძის პირველი მოადგილე, მისი ერთ-ერთი მოადგილე ვახტანგ გომელაური გახდა. რაც შეეხება შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე გიორგი ზედელაშვილს, იგი უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს მდივნის მოადგილედ დაინიშნა. თემურ მღებრიშვილის ადგილას, რომელიც სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის უფროსის თანამდებობას იკავებდა, კვლავ ანზორ ჩუბინიძე დაბრუნდა.

რაც შეეხება არჩილ თალაქვაძეს, რომელიც ალექსანდრე ჭიკაიძის მოადგილედ დაინიშნა, იგი მანამდე სასჯელალსრულების მინისტრის მოადგილის თანამდებობას იკავებდა.

შიდასაკადრო გადაადგილებების შესახებ ინფორმაცია ჟურნალისტებს პრემიერ-მინისტრმა, ირაკლი ლარიბაშვილმა მიაწოდა. პრემიერს მიაჩნია, რომ შიდასაკადრო გადაადგილებები ინსტიტუციების განვითარებას დაეხმარება. მისი თქმით, მიღებული კანონი უსაფრთხოების საბჭოს შესახებ და ახლა ეს საბჭო მაქსიმალურად უნდა გაძლიერდეს: „საჭირო იყო გარკვეული რეფორმების დანერგვა. საბჭოს მდივნად დავით სუჯაშვილი დაინიშნა, ხოლო მის მოადგილედ შს მინისტრის მოადგილე გიორგი ზედელაშვილი“.

ლარიბაშვილისვე განცხადებით, შს-ს რეფორმირება და მისგან უსაფრთხოების სამსახურების გამოყოფა იწყება: „აქედან გამომდინარე მიმართა, რომ ეს ცვლილებები უფრო დაეხმარება ინსტიტუციების განვითარებას“.

„პირველი“

პარკარდის უნივერსიტეტში ქართველოლოგიის სფეროში დაუბნდება

ფინანსთა მინისტრი ნოდარ ხადური ჰარვარდის უნივერსიტეტის პროფესორებს — სტივენ ჯონსს, ტერი მარტინს, ალექსანდრა ვაროუს და ტომოთი კოლტონს შეხვდა.

მათი ინიციატივით მიმდინარეობს მუშაობა ჰარვარდის უნივერსიტეტში ქართველოლოგიის ცენტრის დასაფუძნებლად, სადაც ამერიკელი სტუდენტები, სამეცნიერო წრეების წარმომადგენლები, მკვლევარები მიიღებენ საფუძვლიან ცოდნას საქართველოს შესახებ და ზოგადად, კავკასიის რეგიონზე. ასევე, ქართველ სტუდენტებსა და პროფესორ-მასწავლებლებს ექნებათ შესაძლებლობა, გააღრმავონ ურთიერთობები ამერიკის შეერთებულ შტატებთან.

შეხვედრაზე ისაუბრეს აღნიშნული ცენტრის მნიშვნელობაზე ორი ქვეყნის ურთიერთობების განვითარებისთვის როგორც პოლიტიკური, ისე ეკონომიკური და კულტურული მიმართულებით. ფინანსთა მინისტრმა იმედი გამოთქვა, რომ მალე მოიძიებენ შესაბამის რესურსებს, რათა აღნიშნულმა ცენტრმა ფუნქციონირება დაიწყო.

„პირველი“

„ჯორჯიან ეარაიზი“ თბილისი-მოსკოვის მიმართულებით ფრენებს აღადგენს

კომპანიის საინიციატივო ჯგუფის თავმჯდომარის, ხომალდის მეთაურის დავით მიკუჩაძის ინიციატივით, ფრენები დღეიდან, 12 დეკემბრიდან აღდგება. როგორც მიკუჩაძე აღნიშნავს, საქართველოს მთავრობასთან საინიციატივო ჯგუფის კონსულტაციები გაიმართა, რის შემდეგაც გაფიცულმა თანამშრომლებმა მიიღეს პირობა, რომ მათ მოთხოვნებს განიხილავენ და სათანადო გადაწყვეტილებებს მიიღებენ. საინიციატივო ჯგუფის თავმჯდომარის განმარტებით: „ჩვენი ერთ-ერთი მოთხოვნა, რომელიც ეხებოდა ფრენის სიხშირეს თბილისი-მოსკოვის მიმართულებით, გადაწყდა. ჩვენც გადაწყვეტიტით, 12 დეკემბრიდან აღდგება ჩვენი კომპანიის ფრენები თბილისი-მოსკოვის მიმართულებით.“

საინიციატივო ჯგუფი დანაპირების შესრულებას ელოდება ორშაბათიდან, 15 დეკემბრიდან ეტაპობრივად. მანამდე, ვწვეტთ აქციებს. თუ 15 დეკემბრიდან არ დაიწყება ჩვენი მოთხოვნების დაკმაყოფილება, გავაგრძელებთ მასშტაბურ აქციებს“.

„პირველი“

აპერიკა საქართველოს, სამხედრო სფეროს განვითარებისთვის, 30 მილიონ დოლარს გამოუყოფს

საგარეო საქმეთა სამინისტროს ინიციატივით, სენატმა და წარმომადგენლობითმა პალატამ 10 დეკემბერს 2015 წლის დაფინანსების პაკეტი დამტკიცა. როგორც უწყების სპიკერმა, დავით კერესელიძემ განაცხადა, აღნიშნულ პაკეტში საქართველოცაა გათვალისწინებული, კერძოდ, სახელმწიფო დეპარტამენტის სამხედრო დაფინანსების პროგრამა საქართველოსთვის 30 მილიონის გამოყოფას გულისხმობს.

ასევე, არსებობს მეორე — ევროპის მხარდაჭერის ინიციატივა, რომელიც უკრაინის, მოლდოვასა და საქართველოსთვის 57 მილიონის გამოყოფას დემოკრატიული პროცესების მხარდაჭერისთვის გულისხმობს.

კერესელიძის განმარტებით, მოგვიანებით გახდება ცნობილი, როგორ გადანაწილდება ეს თანხა ამ ქვეყანაზე: „მნიშვნელოვანია, რომ აშშ ყურადღებით აკვირდება საქართველოში მიმდინარე მოვლენებს. ის კარგად იცნობს რეგიონში არსებულ ვითარებას და მხარს უჭერს საქართველოს ევროატლანტიკურ მისწრაფებას. ვაფასებთ ამ მხარდაჭერას და მადლობას ვუხდით ჩვენს სტრატეგიულ პარტნიორს“.

პაკეტის დამტკიცებას მხარი, რესპუბლიკელებთან ერთად, „დემოკრატებმაც“ დაუჭირეს.

„პირველი“

ნაგაზისა და არააღმართი ან დიკაისის შიდასახელი მოპარობისა თუ დასჯის საინიციატივო ეპროუალი კომიტეტის წარმომადგენლების შეხვედრაში მონაწილეობა

შს-ში გამართულ შეხვედრას შინაგან საქმეთა მინისტრი ალექსანდრე ჭიკაიძე, მინისტრის მოადგილე ლევან იზორია, სასჯელალსრულებისა და პრობაციის მინისტრი გიორგი მღებრიშვილი, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე ზაზა სოფრომაძე და საქართველოს სახალხო დამცველი უჩა ნანუაშვილი დაესწრნენ. CPT-ს წინა გეგმური ვიზიტი 2010 წელს შედგა, ხოლო არაგეგმური – 2012 წელს, რაც სასჯელალსრულების სისტემაში განვითარებულ მოვლენებს უკავშირდებოდა და მხოლოდ ციხეებში მოიცავდა. 2010 წელს CPT-ს ვიზიტის შემდგომი რეკომენდაციები პოლიციისთვის ეხებოდა დროებითი მოთავსების იზოლაციის ინფრასტრუქტურას, დაკავებულთა უფლებრივ მდგომარეობასა და პოლიციის წინააღმდეგ საჩივრებზე რეაგირების სისტემის გაუმჯობესებას. შემავალი შეხვედრის ფარგლებში, CPT-ს ექსპერტებმა ქართულ მხარეს გააცნეს მათი 11-დღიანი ოფიციალური ვიზიტის დროს წარმოებულ დაკვირვებების შედეგები და რეკომენდაციები, ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში არსებული მდგომარეობის გაუმჯობესების კუთხით.

„ვერსიონი“

ლიტვის ქალაქ ტრაკაიში ქართული კულტურის დღე გაიმართა

ქალაქის მცხოვრებლებსა და მონვეულ სტუმრებს საშუალება ჰქონდათ გაცნობოდნენ საქართველოს უძველეს ტრადიციებს, კულტურას, ენას, ისტორიას, თანამედროვე ქართულ ცხოვრებასა და საქართველოს ტურისტულ პოტენციალს. „საქართველოს დღე“ ლიტვაში საქართველოს საელჩოსა და ტრაკაის მერიის ორგანიზებით გაიმართა. ლონისძიება ლიტვაში საქართველოს ელჩმა ხათუნა სალუქვაძემ და ტრაკაის მერმა ედიტა რუდელიენემ გახსნეს. გახსნის ცერემონიაზე ასევე მოინვიეს ტრაკაის საჯარო სკოლების მოსწავლეები. ელჩი მოსწავლეებს საქართველოს ისტორიაზე, ქართულ ენასა და კულტურაზე ესაუბრა. ქართული ენის ისტორიის შესახებ მოსწავლეებს ინფორმაცია მიაწოდა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორმა ნინო შარაშენიძემ, რომელიც ვილინიუსის უნივერსიტეტში ქართული ენის შემსწავლელ კურსს ხელმძღვანელობს. „საქართველოს დღის“ ფარგლებში წარმოდგენილი იყო ფოტოგამოფენა „თვალისმომჭერი საქართველო“. მოენყო პრეზენტაცია საქართველოს ტურისტული პოტენციალის შესახებ. ქალაქის მოსახლეობას და სტუმრებს ასევე ქართული ღვინის დაგემოვნების შესაძლებლობა მიეცათ. საქართველოს საელჩო „საქართველოს დღის“ გამართვას ლიტვის მრავალ ქალაქში გეგმავს.

„პირველი“

„პოლიტიკაში კომპრომატებით არასოდეს მიბრკოლია“

მიანოდ თუ არა პრემიერის გუნდის წინააღმდეგ ინფორმაცია ბიძინა ივანიშვილს და რა ურთიერთობა აქვს დღეს ნიკა რურუასთან ირაკლი ადასანიას

რუსუდან შელია
557-100-768

სამთავრობო გუნდში საკადრო ცვლილებები „თავისუფალი დემოკრატების“ კოალიციიდან გასვლით არ დასრულებულა — საკმაოდ მაღალი რანგის პოსტები ძირითადად, ირაკლი ლარიბაშვილის გუნდის წევრებმაც დატოვეს. ამ ფონზე გაჩნდა ვერსია, რომ თანამდებობიდან გათავისუფლებულმა ირაკლი ალასანიამ პრემიერის გუნდის წინააღმდეგ კომპრომატები ყოფილი პრემიერს მიანოდს. თავად თავდაცვის ყოფილი მინისტრი „ვერსიასთან“ საუბრისას ამ ინფორმაციას არ ადასტურებს. რა მიზეზები აქვს და ვის უკავშირებს პოლიტიკურ მომავალს, „ვერსიასთან“ „თავისუფალი დემოკრატების“ ლიდერი ირაპკლი ალასანიას განმარტავს.

— სხვადასხვა თანამდებობაზე კონკრეტული პიროვნებების გადაადგილება ქვეყანაში არსებულ ვითარებას ვერ შეცვლის. ამ შემთხვევაში, მართვის სტილი უნდა შეიცვალოს. კერძოდ, ქვეყანა სახელმწიფო ინსტიტუტებში უნდა მართონ და არა ერთმა არაფორმალურმა მმართველმა ბიძინა ივანიშვილმა. თუ ეს მდგომარეობა თვისობრივად არ შეიცვლება, ვითარებაც არ გაჯანსაღდება. ბოლო პერიოდში განხორციელებული საკადრო ცვლილებების შემდეგ, მრჩება შთაბეჭდილება, რომ ეს პროცესი შიდადაპირისპირების შედეგია. ისიც აშკარაა, რომ პოსტებიდან სწორედ პრემიერის გუნდი დაითხოვეს.

— თქვენც ემხრობით ვერსიას, რომ ბიძინა ივანიშვილი ირაკლი ლარიბაშვილს დაუპირისპირდა?

— თანამდებობებიდან ირაკლი ლარიბაშვილის გუნდის ჩამოშორების რესურსი მხოლოდ ბიძინა ივანიშვილს აქვს... ბოლო დღეებში განვითარებულმა მოვლენებმა კიდევ ერთხელ დადასტურა, რომ ყოფილი პრემიერი დღემდე აქტიური პოლიტიკური ფიგურაა.

— ბიძინა ივანიშვილი ამ ბრალდებაზე გამოგვხმაურათ, რომ მას არ აქვს არც ირაკლი ლარიბაშვილზე და არც პარლამენტის თავმჯდომარეზე ზემოქმედების ბერკეტი. დაა-სახელეთ კონკრეტული მაგალითი, როდის მიიღეთ მისგან არაოფიციალური მითითება თანამდებობაზე ყოფნისას.

— ვიმეორებ, ბოლო დღეებში განვითარებული მოვლენები ამას ადასტურებს. ბიძინა ივანიშვილის განცხადებებსა და მის ბოლოდროინდელ გადაქტიურებაზე კომენტარს არ გავაკეთებ. დღეს მთლიანად „თავისუფალი დემოკრატების“ პარტიული სტრუქტურების გაძლიერებაზე ვარ ორიენტირებული. არც ისე დიდი ხნის წინ, პარტიის წევრებთან ერთად რამდენიმე რეგიონში ვიყავი, ყველა რეგიონულ წარმომადგენლობას შევხვდი... ხალხთან შეხვედრებს მომავალშიც ვაპირებ.

— ვრცელდება ინფორმაცია, რომ ოპოზიციაში ოფიციალურად გადასვლამდე ბიძინა ივანიშვილს პრემიერის გუნდზე კომპრომატები მიანოდს. ასეა?

— აბსურდია. ამ ინფორმაციას რეალობასთან საერთო არაფერი აქვს. სხვებისგან განსხვავებით პოლიტიკაში კომპრომატებით არასოდეს მიბრკოლია.

— „სხვებში“ ვის იგულისხმება?

— სხვები, ვინც პოლიტიკაში არიან... ჩემი პოლიტიკური ძალის თვითდაქვედრების ერთადერთი მექანიზმი სიმართლე და ადამიანებზე დიალოგია.

— თავდაცვის სამინისტროში დაწყებული გამოძიება თქვენ წინააღმდეგ გამოყენებული კომპრომატია?

— რაც დრო გადის, უფრო ვრწმუნდები, რომ თავდაცვის სამინისტროს დაკავებული თანამშრომლები უდანაშაულოები არიან. რაც მთავარია, არამხოლოდ საქართველოში, საერთაშორისო პარტნიორებსაც უჩნდებათ კითხვა: რატომ იმყოფებიან ისინი წინასწარ პატიმრობაში, როცა მათ გასათავისუფლებლად აბსოლუტურად ყველა წინაპირობა არსებობს? დეტალებზე საუბრის პრეროგატივას ადვოკატებს დავუთმობ, მაგრამ კიდევ ერთხელ გავუსვამ ხაზს — პროცედურები კანონმდებლობის სრული დაცვით ჩატარდა და იმედი მაქვს, სასამართლო პროცესზე სიმართლე იხილება. ამის შემდეგ კი, საქმე პროკურატურის იმ ნაწილთან შექნება, ვინც პოლიტიკური შეკვეთა მიიღო.

— კონტრდაზვერვას პროკურატურის წინააღმდეგ საქმის გამოძიება სთხოვეთ. რა გამოხმაურება მოჰყვა თქვენ მოთხოვნას?

— ჯერჯერობით, პასუხი არ მიგვიღია, მაგრამ ველოდებით. ჩემი ინფორმაციით, ჯერ გამოძიებაც არ დაწყებულა...

— თავდაცვის სამინისტროში დაწყებულ გამოძიებას პოლიტიკური დივიდენდების მოსაპოვებლად აქტიურად იყენებთ. პარალელურად, ვადამდელ საპარლამენტო არჩევნებსაც ითხოვთ. დღეს გაქვთ რესურსი, მთავარ ოპოზიციურ ძალად ჩამოყალიბდეთ?

— ვადამდელ არჩევნებს არ ვითხოვ. პირიქით, მიმაჩნია, რომ ყველა არჩევნები კონსტიტუციურად განსაზღვრულ ვადებში უნდა ჩატარდეს. უბრალოდ, ვერაფერს გამოვირიცხავ, შესაძლოა, ახალი არჩევნების ჩატარების აუცილებლობაც დადგეს, მაგრამ „თავისუფალი დემოკრატები“ კონსტიტუციური ვადების დაცვას ვუჭერთ მხარს.

— პოლიტიკური პარტნიორები უკვე შერჩეული გყავთ? თქვენ მთავარ მოკავშირეებად რესპუბლიკელები და ნიკა რურუას ჯგუფი სახელდება.

— დღეს მთლიანად დამოუკიდებელ ძალად ჩამოყალიბებაზე ვართ გადართული. რაც შეეხება სპეკულაციებს, ვიცი, ეს განცხადებები ვინც გააკეთა, მაგრამ საინტერესო ისაა, რომ სწორედ ამ ადამიანებმა შექმნეს ყოფილ ნაციონალურ თანამშრომელსა და საპარლამენტო უმრავლესობა. ჩვენ ნაციონალურებისა და „ქართული ოცნებისგან“ აბსოლუტურად განსხვავებულ ძალად ვყალიბდებით. რაც შეეხება ნიკა რურუასთან დაჯგუფებას, ეს საკითხი დღის წესრიგში არც დამდგარა. ნიკა რურუა დღეს არასამთავრობო ორგანიზაციაშია და, როგორც ვიცი, პოლიტიკური ამბიციები არ აქვს. ჩვენ კარგი ურთიერთობა გვქონდა როცა იგი მინისტრი იყო, მე — ელჩი. დღესაც ასეა, მაგრამ პოლიტიკურ ალიანსზე საუბარი არ ყოფილა.

— დამოუკიდებლად ბრძოლის რესურსი რამდენად გაქვთ, მით უმეტეს, საზოგადოებამ ხელისუფლებაშიც გამოცადათ.

— ამას მომავალი კვლევები გვიჩვენებს... არ გვაქვს ყალბი ამბიციები, მაგრამ ვიცი, საზოგადოების დიდი ნაწილი ჩვენ მიმართ სიმპათიითაა განწყობილი და მხარს გვიჭერს. ამის გამოყენებას ყოველდღიური მუშაობა სჭირდება. მაქვს შინაგანი რწმენა, რომ შემდეგ არჩევნებში გავიმარჯვებ. დიას, ჩვენ საზოგადოებამ ხელისუფლებაში გამოგვცადა და უმრავლესობამ იცის, რომ ყველა მიმართულებით წარმატებებს მივაღწიეთ. წარმატებული მენეჯერები ვართ და იმედი მაქვს, ამ ნდობას მომავალშიც შევინარჩუნებთ.

— არადა, ბოლო ერთი თვეა სწორედ თქვენი მენეჯერობა დგას კითხვისნიშნის ქვეშ.

— სწორედ ყოფილი პრემიერისა და მისი მენეჯერების შედეგია ის, რაც დღეს ხელისუფლებაში ხდება. მისი შეფასებები, განსაკუთრებით თავდაცვის სამინისტროს საქმიანობაზე, კარდინალურად განსხვავდება ისეთი სოლიდური სტრუქტურის შეფასებისგან, როგორც ნატო-ა — ალიანსის შეფასებით, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროში განხორციელებული რეფორმები საუკეთესოა და ეს სხვა პარტნიორ ქვეყნებშიც უნდა გატარდეს.

— თქვენი წასვლის შემდეგ თავდაცვის სამინისტროში კურსი შეიცვალა და დღეს ნატო-სთვის წარმატებული სტრუქტურა აღარ არის?

— ჯერჯერობით, შეფასება რთულია, რადგან თანამდებობა მხოლოდ ერთი თვის წინ დავტოვე. ეს მცირე დროა ახალი მინისტრის საქმიანობის შესაფასებლად. მთავარი ამოცანა და მიღწევა, რომელიც თავდაცვის სამინისტროში მქონდა, ბრძოლისუნარიანობის ამაღლება და ქვეყნისთვის ახალი შეიარაღების მოპოვება იყო, რაც სააკაშვილის მმართველობის პერიოდში დაიბლოკა. ჩვენი ერთობლივი მუშაობით, საქართველოსთვის სამხედრო ბაზარი გახსენით და მივაღწიეთ შეთანხმებებს, რომლებსაც სახელმწიფო ინსტიტუტები და საინჟინერო სტრუქტურები, არამედ ერთი ადამიანი იღებს, არასტაბილურობის განცდა უჩნდება და ფულის დაბანდებაზე უარს ამბობს. შესაბამისად, სამუშაო ადგილებიც ნაკლები იქმნება. როგორც კი მართვის სისტემა დადგება, უამრავი პრობლემის გადაჭრა გადავიღებ. „თავისუფალი დემოკრატები“ მოსახლეობას მართვის სწორედ ასეთ სტილს ვთავაზობთ. სამწუხაროდ, ხალხს პოლიტიკურ ლიდერებთან დიალოგის დეფიციტი აქვს. სწორედ ეს ხიჯია ალსადგენი საზოგადოებასა და პოლიტიკოსებს შორის. „თავისუფალ დემოკრატებს“ ხალხთან მუდმივი კონტაქტი გვქვია.

შს-მ ნარკოკონტროლი დაიკავა

შს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ნარკოტიკების უკანონო ბრუნვის წინააღმდეგ ბრძოლის პირველი მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიულ-საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად, 1980 ნელს დაბადებული ჯიმშერ კ. დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექმნა-შენახვისა და გასაღების ბრალდებით თბილისში დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ დაკავებულმა, შემდგომი გასაღების მიზნით, უკანონოდ შეიძინა და შეინახა „სუბ-უტექსის“ აბები და ფხვნილი, რომელსაც პერიოდულად ყიდდა. გამოძიებამ ასევე დაადგინა, რომ ჯიმშერ კ-მ საკუთარი საცხოვრებელი ბინიდან, სხვადასხვა დროს, ბუპრენორფინის შემცველი სხვადასხვა რაოდენობის ნარკოტიკული საშუალება 600 ლარად გაყიდა. სამართალდამცველებმა დაკავებულის საცხოვრებელი ბინის ჩხრეკისას ნარკოტიკების რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხა ამოიღეს.

გამოძიება დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექმნა-შენახვისა და გასაღების ფაქტებზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით). გამოძიებას შს-ს ცენტრალური კრიმინალური დეპარტამენტი აწარმოებს.

„ვერსიასი“

საქართველო საერთაშორისო სატრანსპორტო უთანხმოების ნაპირი გახდა

საქართველოს პარლამენტმა საერთაშორისო შეთანხმების „სატრანსპორტო საშუალებების რეგულირების შესახებ“ რატიფიკაცია მოახდინა.

შეთანხმებაზე შეერთების შედეგად, საქართველოს შესაძლებლობა მიეცა მის ტერიტორიაზე წარმოებული თვლიანი სატრანსპორტო საშუალებები, მათ შორის, მსუბუქი და სატვირთო ავტომობილები, მისაბმელები, ავტობუსები, მოტოციკლები და სხვა თვითმავალი მანქანები და მექანიზმები და მათი სათადარიგო ნაწილები ავტომატურად იქნეს აღიარებული შეთანხმების წევრი 48 ქვეყნის მიერ. გარდა ამისა, საქართველოს უფლება ექნება, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებს და მათ მისაბმელებს, მიანიჭოს საიდენტიფიკაციო 17-ციფრისანი კოდი, ჩაერთოს ერთიან მონაცემთა სისტემაში და აქონდეს შესაბამისი ერთიანი ინფორმაციაზე სრული წვდომა.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის მოადგილის, ნათია მიქელაძის განცხადებით, მიუხედავად იმისა, რომ ამჟამად საქართველოში ავტომობილების წარმოება არ ხორციელდება, რამდენიმე კომპანიამ უკვე გამოთქვა სურვილი, აღნიშნული პროდუქციის წარმოება დაიწყოს, რაც საქართველოსთვის უდავოდ მნიშვნელოვანი იქნება.

შეთანხმებაზე შეერთების შემდეგ, საქართველოს შესაბამის სახელმწიფო უწყებებს, რომლებსაც ავტოსატრანსპორტო საშუალებების თაობაზე ოფიციალური ტექნიკური პარამეტრები და მონაცემები ესაჭიროებათ, აღნიშნულ ინფორმაციასთან სრული წვდომა ექნებათ, რაც დღესთვის საკმაოდ დიდი პრობლემაა.

„პირველი“

„თუ არსებულ მოდელს შევსვლით, ქვეყანაში სტრასბურგის სასამართლოს მივიღებთ!“

ვინ დაუქვრის მხარს პარტია „ოცნების“ კანდიდატს პარლამენტში და როგორ აპირებს საკონსტიტუციო სასამართლოს შექმნას მერაბ ცურავა

ენიშო კომანისძე
599-95-33-16

უკვე ერთ წელზე მეტია საკონსტიტუციო სასამართლოს მოსამართლის ერთი ადგილი ვაკანტურია. ამ ხნის განმავლობაში, პარლამენტი კონსტიტუციას არღვევდა, რადგან წესით, მოქმედი მოსამართლისთვის 10-წლიანი უფლებამოსილების ვადის ამონაწერის შემდეგ, მაქსიმუმ, 10 დღეში ახალი მოსამართლე უნდა აერჩიათ. საკონსტიტუციო სასამართლოს ცხრა წევრიდან სამს პარლამენტი სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ირჩევს. სწორედ პარლამენტის კვოტით იყო არჩეული ვახტანგ გვარამიაც, რომელსაც ვადა ჯერ კიდევ შარშან სექტემბერში ამოეწურა. პოლიტიკურ კულუარებში ამბობდნენ, რომ პროცესი „ოცნებაში“ ერთ კანდიდატზე შეუთანხმებლობის გამო გაიწვია. როგორც იქნა, 9 დეკემბერს პარლამენტს ფრაქცია „ქართულმა ოცნებამ“ ვაკანტურ თანამდებობაზე უზენაესი სასამართლოს ყოფილი მოსამართლისა და სამართლის ექსპერტის, მერაბ ცურავას კანდიდატურა წარადგინა. „ვერსია“ პარლამენტში კანდიდატურის განვილვის დაწყებამდე მერაბ ცურავასთან ინტერვიუს გთავაზობთ.

და შესაძლოა, პროცესი იმიტომაც გაიწვია, რომ სხვა კანდიდატურებზეც მსჯელობდნენ. საპარლამენტო პარტიების შიდასამზარეულო არ ვიცი, თუმცა ეს ინფორმაცია ერთი წლის წინაც გაუფიქრდა. მაშინ ითქვა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს მოსამართლედ მოვიარებოდით, ნინო გვენეტაძე კი უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედ. — თუმცა სწორედ ამ დღეებში, ვრცელდებოდა ინფორმაცია, რომ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე თქვენ უნდა ყოფილიყავით, რა შეიცვალა? — ეს ინფორმაცია ჩემამდეც მოვიდა, მაგრამ მხოლოდ მასმედიაში. ჯერ, უზენაესი სასამართლოში, არც მოსამართლეებისა და არც თავმჯდომარის წარდგენის შესაძლებლობა არ არის. პროცედურებიც განსხვავებულია: უზენაესი სასამართლოში კანდიდატურებს პრეზიდენტი წარადგენს და მათ პარლამენტი ირჩევს, საკონსტიტუციო სასამართლოში კი კანდიდატურების წარდგენა საპარლამენტო ფრაქციასაც შეუძლია და შემდეგ ისინი სიითი უმრავლესობით უნდა გაივლიან. საკონსტიტუციო სასამართლოში პარლამენტს სულ 3 კვოტა აქვს, რომელთაგანაც ახლა თავისუფალი მხოლოდ ერთი ადგილია. უზენაესი სასამართლოში კი ცვლილებები გაზაფხულიდან იქნება. რა გადაწყვეტილებას მიიღებენ, ჩემთვის უცნობია, იქამდე 3 თვეა. — ანუ შეიძლება, გაზაფხულზე უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედაც გიხილოთ, ახლა თუ არ აგირჩევენ პარლამენტში? — ვერაფერს გამოვიცხავ, თუმცა ვერც გიდასტურებთ. უზენაესი სასამართლოს მოსამართლედ არჩევა პოლიტიკური გადაწყვეტილებაა, მაგრამ, როცა ადამიანი თანამდებობის პირი ხდება, ყველაზე პოლიტიკური გავლენისგან უნდა გათავისუფლდეს. — აღნიშნეთ, პროცესი სხვა კანდიდატებზე მსჯელობამ გააქიანურაო, ხომ არ იცით, ეს კანდიდატები ვინ არიან? — ამის შესახებ ფრაქციის სხდომის შემდეგ ვიკითხე და როგორც მითხრეს, ფრაქციის შიგნით, სხვა კანდიდატურები არ არსებობს. კომიტეტის სხდომებზე გაირკვევა, ფრაქციებს თუ ჰყავთ კანდიდატურები. კანონით, კანდიდატების წარდგენის უფლება პარლამენტის თავმჯდომარესაც აქვს, საპარლამენტო

მენტო ფრაქციებსაც და დეპუტატთა 10-კაციან უფრაქციო ჯგუფსაც. თუმცა გადაწყვეტილებას სიითი შემადგენლობის უმრავლესობა იღებს, ანუ 76 დეპუტატი. „ოცნება“ პარლამენტში ყველაზე დიდი ფრაქციაა და სავარაუდოდ, ყველაზე მეტი მხარდამჭერიც მას ეყოლება. თუ კანდიდატებს სხვა ფრაქციებიც წარმოადგენენ, ალბათ, ეს ხმების გაყოფასა და გადაქაჩვას გამოიწვევს.

— თავად ვის მხარდაჭერას ელით? — ცხადია, ფრაქცია „ქართული ოცნებისა“, სხვა პარტიების პოზიცია არ ვიცი. იმედი მაქვს, რესპუბლიკელები და თავისუფალი დემოკრატებიც გამოიცხადებენ მხარდაჭერას. მათთან დიდი ხნის ურთიერთობა და კარგი დამოკიდებულება მაქვს და არ მგონია, უარყოფითი გადაწყვეტილება მიიღონ. — ყველამ იცის, უზენაესი სასამართლოდან თქვენი და კიდევ რამდენიმე მოსამართლის პოლიტიკური მოტივით გათავისუფლების შესახებ. დღეს რა დამოკიდებულება გაქვთ საპარლამენტო უმცირესობასთან? — ნაციონალების მხარდაჭერის მოხარული ვიქნები. თეორიულად ყველაფერი შესაძლებელია, მაგრამ მათთან განსაკუთრებით ბოლო წლებში, არავითარი ურთიერთობა არ მქონია, არც მათი განწყობა ვიცი. ნაციონალ დეპუტატებს თავადაც კარგად მოეხსენებათ, რომ მათი ხელისუფლების პირობებში, სასამართლოში ბევრი დარღვევა იყო და მეც პროცედურების დარღვევით გამათავისუფლეს, უზენაესი სასამართლოს კიდევ 4 მოსამართლესთან ერთად. ეს არაერთმა საერთაშორისო ორგანიზაციამ და ვენეციის კომისიამაც დაადასტურა საკუთარ დასკვნაში. ამიტომ ზოგიერთი ნაციონალის ადგილას რომ ვიყო, ამ შეცდომას გამოვასწორებდი და ჩემს კანდიდატურას მხარს დავუჭერდი. ამით ისინი, თავის დროზე მომხდარი უკანონობის მიმართ საკუთარ პოზიციას გამოხატავდნენ. — როგორ ფიქრობთ, საკონსტიტუციო სასამართლოში რა მემკვიდრეობა დაგვტოვებთ? — საქართველოში საკონსტიტუციო სასამართლოს ამ მოდელის არსებობიდან თითქმის 20 წელი გავიდა და ამ ხნის განმავლობაში ვითარება შეიცვალა. საკონსტიტუციო მართლმსაჯულების ფორმები ქვეყანაში უფრო უნდა დაიხვეწოს. საკონსტიტუციო სასამართლოს როლი კი გაიზარდოს, როგორც ეს ჩეხეთში, უნგრეთში, გერმანიაში და ბევრ სხვა ქვეყანაშია. იქ საკონსტიტუციო სასამართლოები არა მარტო წინაშე არაა საკონსტიტუციო სასამართლოს საკითხს, არამედ პირთა უფლებების დარღვევებსაც განიხილავენ. ფაქტობრივად, საკონსტიტუციო სასამართლო სტრასბურგის ქვეყნის შიგნით ანუ ფილტრი საერთო სასამართლოებსა და სტრასბურგის სასამართლოს შორის. მე, როგორც სწავლული იურისტი და სამართლის პროფესორი, ყველაფერს გავაკეთებდი, რათა არა მარტო დღეს არსებული უფქციები გამყარდეს, არამედ საკონსტიტუციო სასამართლომ საქართველოში ახალი ფუნქციები შეიძინოს. ეს საქმე 2-3 წელიწადში ვერ მოეხსნება, მაგრამ ადამიანის უფლებების დაცვის გარანტი ნამდვილად იქნება. დღეს კი ჩვენს სასამართლოს შეზღუდული უფლებამოსილება აქვს. შემიძლია სასამართლოს ამ თუ იმ კონსტიტუციური მუხლის დარღვევაზე მივმართო, მაგრამ საკუთარი უფლებების დაცვა სტრასბურგის სასამართლოში მიწევს, სადაც განაჩენს წლები უნდა ველოდო. თუ დღეს არსებულ მოდელს შევცვლით, ქვეყანაში სტრასბურგის სასამართლოს მივიღებთ!

— ახლახან ჩატარდა ფრაქცია „ოცნების“ სხდომა, სადაც ჩემი კანდიდატურა დასახელდა. მომავალი კვირის ორშაბათსა და სამშაბათს ორი, ადამიანის უფლებათა და იურიდიული კომიტეტის სხდომა ჩატარდება, სადაც ეს საკითხი გავა განსახილველად. ხოლო იმის შემდეგ კვირის ორშაბათ-სამშაბათს პლენარულ სხდომაზე კენჭისყრა ჩატარდება. — პროცედურულად, თქვენ 1 წლის დაგვიანებით წარადგინეს. ამის მიზეზი იცით? ამბობენ, „ოცნება“ ერთ კანდიდატზე ვერ თანხმდებოდაო. — მხოლოდ ის ვიცი, რომ რამდენიმე დღეა, ჩემს კანდიდატურაზე შეთანხმდნენ და ეს პირველად ბიუროს სხდომაზე გაახმაურეს. კონსულტაციები მანამდეც მიმდინარეობდა

და შესაძლოა, პროცესი იმიტომაც გაიწვია, რომ სხვა კანდიდატურებზეც მსჯელობდნენ. საპარლამენტო პარტიების შიდასამზარეულო არ ვიცი, თუმცა ეს ინფორმაცია ერთი წლის წინაც გაუფიქრდა. მაშინ ითქვა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს მოსამართლედ მოვიარებოდით, ნინო გვენეტაძე კი უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედ. — თუმცა სწორედ ამ დღეებში, ვრცელდებოდა ინფორმაცია, რომ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე თქვენ უნდა ყოფილიყავით, რა შეიცვალა? — ეს ინფორმაცია ჩემამდეც მოვიდა, მაგრამ მხოლოდ მასმედიაში. ჯერ, უზენაესი სასამართლოში, არც მოსამართლეებისა და არც თავმჯდომარის წარდგენის შესაძლებლობა არ არის. პროცედურებიც განსხვავებულია: უზენაესი სასამართლოში კანდიდატურებს პრეზიდენტი წარადგენს და მათ პარლამენტი ირჩევს, საკონსტიტუციო სასამართლოში კი კანდიდატურების წარდგენა საპარლამენტო ფრაქციასაც შეუძლია და შემდეგ ისინი სიითი უმრავლესობით უნდა გაივლიან. საკონსტიტუციო სასამართლოში პარლამენტს სულ 3 კვოტა აქვს, რომელთაგანაც ახლა თავისუფალი მხოლოდ ერთი ადგილია. უზენაესი სასამართლოში კი ცვლილებები გაზაფხულიდან იქნება. რა გადაწყვეტილებას მიიღებენ, ჩემთვის უცნობია, იქამდე 3 თვეა. — ანუ შეიძლება, გაზაფხულზე უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარედაც გიხილოთ, ახლა თუ არ აგირჩევენ პარლამენტში? — ვერაფერს გამოვიცხავ, თუმცა ვერც გიდასტურებთ. უზენაესი სასამართლოს მოსამართლედ არჩევა პოლიტიკური გადაწყვეტილებაა, მაგრამ, როცა ადამიანი თანამდებობის პირი ხდება, ყველაზე პოლიტიკური გავლენისგან უნდა გათავისუფლდეს. — აღნიშნეთ, პროცესი სხვა კანდიდატებზე მსჯელობამ გააქიანურაო, ხომ არ იცით, ეს კანდიდატები ვინ არიან? — ამის შესახებ ფრაქციის სხდომის შემდეგ ვიკითხე და როგორც მითხრეს, ფრაქციის შიგნით, სხვა კანდიდატურები არ არსებობს. კომიტეტის სხდომებზე გაირკვევა, ფრაქციებს თუ ჰყავთ კანდიდატურები. კანონით, კანდიდატების წარდგენის უფლება პარლამენტის თავმჯდომარესაც აქვს, საპარლამენტო

პერსონალი

ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის სახსნარმოქმნელი ღვაწით უსუფაჟილს წერილობით მიმართავენ

ყოაო სუარესი საქართველოში სასამართლო სისტემის პოლიტიკური მიზნით გამოყენების შესახებ გავრცელებული ცნობების გამო შემოფოთებას გამოთქვამს. სუარესი აღნიშნავს, რომ საერთაშორისო გაერთიანება, მათ შორის ეუთო-ს წევრი არაერთი ქვეყანა გამოხატავს შემოფოთებას საქართველოში სასამართლო პროცესების არაობიექტურად წარმართვისა და იმ ფაქტის მიმართ, რომ ოპოზიციის ლიდერთა ნაწილი ან პატიმრობაშია (ძირითადად წინასწარ პატიმრობაში) ან ბრალდების/გამოძიების ქვეშ არის. სუარესის თქმით, „მსგავსი ცნობები დემოკრატიული და ინსტიტუციონალური განვითარების კუთხით ბოლო წლებში მიღწეულ პროგრესს ჩრდილს აყენებს.“

2012 წლის არჩევნების შემდეგ ხელისუფლების მშვიდობიანი და სამაგალითო გადაბარება საქართველოს დემოკრატიული განვითარების დემონსტრირება იყო. მთავრობამ უნდა უზრუნველყო, ქვეყანა დემოკრატიული კონსოლიდაციის მიმართულებით წავიდეს და არა უკან“. ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის სპეცნარმომადგენელი ასევე აღნიშნავს, რომ საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის გასამართლება, მისთვის დაუსწრებლად წინასწარი პატიმრობის შეფარდება და მისი ოჯახის ქონების დაყვანება, რომელსაც ბრალდებასთან არანაირი კავშირი ჰქონია, განსაკუთრებით შემაფოთებელი იყო. „მიუხედავად იმისა, რომ კანონზე მალა არავინ დგას, ამ და სხვა გამოძიებების პოლიტიკური ხასიათი ძირს უთხრის ხელისუფლების მტკიცებას, რომ კანონის უზენაესობა დაცულია“, — წერს სუარესი.

„პირველი“

აპარეთ-ღალსტნის საზღვარზე საპროტესტო აქცია ხმაურით წარიმართა

ათამდე არასამთავრობო ორგანიზაცია ავარეთ-კახეთის გზის მშენებლობის გასაპროტესტებლად ჩავიდა. აქციის მონაწილეებმა ხელისუფლებას აქტიურობისკენ მოუწოდეს და იმ საფრთხეებზე ისაუბრეს, რაც ამ გზის მშენებლობას შეიძლება მოჰყვეს. მშვიდობიანი აქციის ჩაშლა ადგილობრივებმა თავდაპირველად რუსეთის მხარდამჭერი შეძახილებით სცადეს, რის შემდეგაც რუსულ მაისურებში ჩაქმული მოსახლეობა აქციაზე მივიდა და განაცხადა, რომ რუსეთი ოკუპანტი არ არის. ისინი არასამთავრობოებს აქციის შეწყვეტას სთხოვდნენ და გზის მშენებლობას მოითხოვდნენ. ეს უკვე მეორე შემთხვევაა, როცა არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ ავარეთ-კახეთის საზღვარზე გამართული აქცია ადგილობრივებმა გააპროტესტეს.

„პირველი“

გიორგი ტარბაიას „აღიარებითი ჩვენება“

რაზე იხდის ბოდიშს, ვის ამხედს და კიდევ ვის ემუქრება სულის ამოხდით ნაციონალი დეპუტატი

გიორგი ტარბაია
599-95-33-16

საუბრობს მთავარ შეცდომებზე, ე.წ. კრიმინალურ ავტორიტეტებსა და მათთან კავშირზე, საპარლამენტო ნდობის ჯგუფის დანაშაულებრივ დარღვევებზე, ქართული ოპოზიციიდან უკრაინის ხელისუფლებაში გადაბარებულ თანაგუნდელებზე, 2003 წლისა და უსისხლო რევოლუციის გამეორების საჭიროებაზე, მძიმე ზამთრის შემდეგ მოსულ ცხელ პოლიტიკურ გაზაფხულზე — „ვერსიის“ რესპონდენტი ნაციონალური მოძრაობის ერთ-ერთი ლიდერი, დეპუტატი გიორგი ტარბაია, რომელიც სამარკო ფრაზას არც ამჯერად ლაღატკობს და ყველას, ვინც ამ ფრაზას საკუთარ თავზე მიიღებს, სულის ამოხდით ემუქრება.

— უკრაინაში თქვენი მეგობრები ვაშაძე, ზღუდაძე, კვიციანი ხელისუფლებაში ინიშნებიან. ეს ხალხი და მათი რეფორმები აქ ასეთი წარმატებული იყო?

— სხვა ყველა ახსნა, გარდა იმისა, რომ ჩვენი რეფორმები წარმატებული იყო, თითქმის გამონაკლისია. უკრაინას ახლა მსოფლიოს ცივილიზებული ნაწილი ეხმარება და მიიჩნევა, რომ საქართველოში სწრაფი და დადებითი რეფორმები გავატარეთ. თანამდებობაზე ჩვენი მეგობრების დანიშვნა ამის შედეგია.

— და არა სეიშელზე გადამალული 16 მილიარდისა, რომელიც, გენერალ ტრისტან ნითელაშვილის განცხადებით, სააკაშვილმა პოროშენკოს ამ თანამდებობის სანაცვლოდ გადაუხადა?

— ტრისტან ნითელაშვილზე კომენტარების კეთება აზრი არ აქვს, რადგან ეს კაცი გამოკვეთილი ნაძირალაა. არც გენერალი ყოფილა ოდესმე — იარაღისა და ჯავშანუილეტების ჩვეულებრივი გამყიდველი იყო, რომელსაც გენერლობა კაზაკებმა მიუგდეს. იგი ამ ქვეყნის იმდენად დიდი მტერია, რომ რუსული შტო-ს ეთერსაც უსხნიან და ვრცლად ალაპარაკებენ, თუმცა მე მას სერიოზულ მტრად ვერ ვიხილავ.

— უცნაურია, თანამდებობა თქვენ, უკრაინის პროცესებში ყველაზე აქტიურად ჩართულ ადამიანს რატომ არ შემოგთავაზეს?

— რაიმე შემოთავაზება რომც მიმეღო, არც განვიხილავდი — ყველა თვალსაზრისით, აქ უფრო საჭირო ვარ. თან, აქ ჩვენი დეპუტატთა კორუფციის მუშაობა ძალიან მნიშვნელოვანია.

— მერე, გიორგი ვაშაძის დათმობა არ გენანება?

— ეს ჯერ გადანყევტილი არ არის. თუმცა საპარლამენტო სიაში შემდეგი ეკა ხერხეულიძეა, იმის მერე ლევან თარხნიშვილი, ასე რომ პრობლემა არ არის.

— როგორც „კანონიერი ქურდების მამა“ და „მორგის სანიტარი“, თქვენ და გიგა ბოკერია, სააკაშვილთან ერთად, თურმე ქვეყანაში გადატრიალებას ამზადებთ. მსგავს ბრალდებებში სულ თქვენი გვარები რომ ფიგურირებს, ამას როგორ ხსნიან?

— გიგა ბოკერიას ხსენება მიკვირს. ალბათ, იმას გულისხმობენ, რომ გიგამ ამ არეულობის საერთაშორისო მხარდაჭერა უნდა უზრუნველყოს, რადგან ძალიან წარმატებულია საგარეო პოლიტიკაში. იგივეს ვერ ვიტყვი „ოცნებაზე“, რომელმაც ყველაზე ჩამყაყებული პოზიცია დაიკავა და განაცხადა, ასოცირების ხელშეკრულების ხელმოწერა განსაკუთრებული რამეა, მოვლენათა ჯაჭვში ერთი რგოლი იყო.

— ბრიტანული „ეკონომისტის“ მწვავე შეფასებები ბიძინა ივანიშვილზე, შემთხვევით, ნაციონალების ამ „წარმატების“ ნაწილი ხომ არ არის?

— როცა სახელმწიფოს სახელით განცხადებებს ვაკეთებდით და საკუთარი ქვეყნის ღირსებას ვეძებდით, ამის გამო ლამის სისხლის სამართლის საქმეებით გვემუქრებოდნენ. დღეს ჩვენს პარტიას საიმისო სახსრები არ აქვს, რაღაც სტატიები შეუკვეთოს და აქვეყნოს. ასეთ სტატიებს ვინ უკვეთავს, ვნახეთ.

ყველაფერს ჩვენ ნუ დავაბრალებენ. დიან, ძალიან კარგად ვიცით პოლიტიკური ტექნოლოგიები, მაგრამ ამ ცოდნასა და გამოცდილებას იმისთვის ვიყენებთ, მასობრივი პროტესტი და ქუჩის აქციები რევოლუციასა და არეულობაში არ გადაიზარდოს. ამას ვასწავლიდით ყველა მეგობარ ქვეყანას და სანყენია, ამას მე რომ მამბრალეხ. ეს შეფასება ჩემზე „კანონიერი ქურდების

დედამ“, თუა ნულუკიანმა გააკეთა, თუმცა ისეთ ტიპებთან კავშირი არასოდეს მქონია, როგორც თანაც მას. არც მორგის სანიტარი ვყოფილვარ. სასწრაფოზე ვიმუშავე 3 წელი და საოპერაციო ბლოკში ვიყავი სანიტარი, მაგრამ დასაცინს ვერაფერს ვხედავ — საკმაოდ დასაფასებელი სამუშაოა მთელ მსოფლიოში. ამ დროს, ნულუკიანმა კრიმინალებს მემორიალი დაუდგა და მათ თავისი კალთა გადააფარა. მე ხომ „ოცნებას“ არ ვეუბნები, რაღაც სატელეფონო ლაპარაკი მოვიხილენ-მეთქი. სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ, აჭარაში ვინმე ლავას ოფლი ციხეზე „მაყურებლის“ გასაკონტროლებლად გააძლიერეს და ამით ადგილობრივმა პოლიციამ ისარგებლა.

— მერე, ეს სისტემა ვისი მოგონილია? თანაც, დღეს იმაზეა საუბარი, რომ სწორედ ციხეებში ბუნტს გვემავთ „ქურდების“ დახმარებით და არის ფაქტები, როგორ შემოდიოდნენ საქართველოში „კრიმინალური ავტორიტეტები“.

— მე მათ უკვე 19 ასეთი შემთხვევა ჩამოვუთვალე. ისინი კი არ რეაგირებენ. სამაგიეროდ, კარგად ჩაუსხდნენ და მთელი 9-წლიანი პერიოდის განმავლობაში ერთი საცოდავი ფაქტი იპოვეს. არ გამოვიცხავ, ოდესღაც, ასეთი რამ მართლა მომხდარიყო. თუმცა დღეს, ხელისუფლებას კვირაში ერთხელ, ნუთებითა და წამებით დაზუსტებულ ინფორმაციას ვანვდი, რომელმაც „კანონიერმა ქურდმა“ გადმოკეთა საზღვარი, როგორია მისი მარშრუტი, ვის როდის „გაადეპორტებენ“ ძველი ადგილსამყოფელიდან, მაგრამ არ ესმით. ეს ინფორმაცია იგივე საშუალებებიდან და სერვერებიდან გვაქვს, რაც დღეს მათ ხელშია. შეუძლიათ, ჩემზე ოპერატიულადაც მოიპოვონ, მაგრამ არ აინტერესებთ.

— ამ სერვერებზე წვდომა თქვენ რატომ გაქვთ?

— იმიტომ, რომ იქ ჯერ კიდევ კარგი ხალხი შემორჩენილი — ჯერ ყველა ვერ გამოყარეს. ახლა ეძებონ, ვინ არიან ეს ადამიანები. ამ ხელისუფლებამ ხალხი ბოლო ნერტილამდეც რომ მიიყვანოს, სწორედ ჩვენი პარტია ეცდებოდა, პროცესში უმართავი არ გახდეს. ივანიშვილი შევარდნაძესავითაც რომ მოიქცეს, ჩვენგან საბურავებს მაინც ნუ დაელოდებიან — ყველაფერი ისევ უსისხლოდ დასრულდება.

— ფიქრობთ, ახლა ქვეყანაში 2003 წლის გამეორების შანსი და საჭიროებაა?

— იმედი მაქვს, საჭირო არ იქნება. ჩვენ გვაქვს გარკვეული მხარდაჭერა და „ოცნებისგან“ განსხვავებით, არ გავიძახით, ქუჩაში 200 000 კაცი გამოვიყვანეთო. მოსახლეობას ვხვდებით. ესაა მუშაობა და არა ცესკო-სთვის ჩაქურების რტყმა და ყვირილი, მოვდივართო.

— ცესკო ახსენეთ, რომელსაც მალე, არსებული სის-

ტემით, მოლიანად „ოცნება“ დაიკავებს. ასე იყო თქვენი დროსაც. დღეს რომ საარჩევნო ცვლილებებზე საუბრობთ, ამის მისახვედრად 9 წელი რატომ დაგჭირდა?

— ესაა საქმე. სწორედ ამ შეცდომებმა მიგვიყვანა დღევანდელ შედეგამდე, აბა, ისე უბრალოდ კი არ წავაგეთ არჩევნები. სისტემა შესაცვლელია, არჩევნების მაჟორიტარული წესიც არ მოგვინოს. არასაპარლამენტო პარტიებთანაც ვიმუშავეთ ერთიანი პოზიციის ჩამოსაყალიბებლად და არასამთავრობო სექტორთანაც.

— გაგიჭირდებათ — არასამთავრობოებისთვის იმდენად მიუღებელი ხართ, „მოსმენების“ კანონზე მათი წინადადების ინიციატივების ნებაც კი არ მოგცეს.

— ჯერ ერთი, არასამთავრობოთა მთელი სპექტრი სამი ორგანიზაცია არ არის. თუმცა ურთიერთობას მათთანაც ვაგრძელებთ და იმედი, პრინციპულ საკითხებზე შევთანხმდებით. მოსმენებს რაც შეეხება, ხელისუფლებაში ყოფნის დროს ყველაზე მძიმე გამოცდილება ჩვენ მივიღეთ. ეს ჩვენი მოგონილი სისტემა არაა, მაგრამ ამით პასუხისმგებლობას არ ვიხსნით იმ გადაცდენებზე, რაც ვერ აღმოვფხვრით და შემდეგ, ყველაზე მახინჯი სახით, ისევ ჩვენ მოგვიტრიალდა. ამის შესაცვლელად ბრძოლას ოპოზიციიდან გავაგრძელებთ, რადგან ხელისუფლებაში არავინ არაფერი იცის! როცა ქვეყანას ფაქტობრივად, ჯანყარაშვილი მართავს, საერთოდ რაზეა საუბარი. მთელი მისი გამოცდილება ელიაშვილზე „დაშლილების“ გაყვანაა!

— ნავიდა ჯანყარაშვილი უკვე მეორე პოსტიდან და მეტი რაღა ქნას, რომ კლანურ მმართველობაზე არ ილაპარაკოთ!

— ჩანაცვლება, ერთი პოსტიდან მეორეზე, ან სხვა სივრცეში გადასვლა, არაფერს ნიშნავს.

დღეს ხელისუფლებაში რუსეთზე ლიად მომუშავე ადამიანები გვყავს: ზურაბ აბაშიძე, რომელიც მოძველებიჭო ელემენტია და თავხედურად საუბრობს. ასევე, ამაზრზენი პაატა ზაქარაიშვილი, რომელმაც იმდენი გაბუბა, ხალხს თავზე დააფურთხა და გამოუცხადა, აფხაზეთის ანექსია ჩემი წარმატებააო. არის გია ვოლსკი, რომელიც თავისი „კაიბიჭური“ მანერებით, უმრავლესობას ოფიციალურად აკონტროლებს და არც აინტერესებს, პარლამენტში უსუფაშვილი საერთოდ არსებობს, თუ არა. ეს ადამიანები ლიად და დაუფარავად ცდილობენ, რუსეთში შეგვტენონ. ეს რაღაც პრაიდის ტიპის დაჯგუფებაა.

— რა მოულოდნელი შედარებაა — ანუ ისინი ლომებად მიგაჩნიათ?

— არა, ლომებად კი არა, აფთრებად მივიჩნევი. დღეს მთელ ქვეყანას თავზე ეს აფთრები ასხედან. არანაკლებ ნაძირლებს, ისეთებს, როგორიც მაგალითად შტრილინკოვი, ეკა ბესელია მკერდით გადაეფარა. ის თავისივე გამოშვებულ ნაძირლებს იცავს დუშორეული!

— ბესელია თქვენც კარგად გიცავდათ, როცა თქვენი ადვოკატი იყო — როდის გაიყო თქვენი გზები?

— 2002 წელს, როცა კობა ნარჩენაშვილი ჩემს დაჭერას აპირებდა ხულიგნობის მუხლით, მიჩიქეს, ეკა აიყვანე, კარგი ადვოკატიაო. ის საქმე, სხვათაშორის, ახლახან დაიხურა. ერთხელ გვქონდა სასამართლო და აქ დასრულდა ჩვენი ურთიერთობა.

— და ქვეყნის პირველ აუდიტორ ლაშა თორდიასთან?

— ლაშა თორდიასთან დღეს არავითარი ურთიერთობა არ მაქვს. ეს ნდობის ჯგუფის სხდომის წინაც დაფიქსირე, როცა მითხრეს, ეს კაცი თქვენი მეგობარი არ იყო?! მასთან განსაკუთრებული მეგობრობა არც არასდროს მაკავშირებდა.

დასასრული მე-6 გვერდზე

ვერსიის

შსს-ს წარმომადგენლებმა ოჯახში კალაქოვის წინააღმდეგ ბრძოლის სოსილური კამპანია თბილისის 75-ე საჯარო სკოლის მოსწავლეებს გაასწავს

შინაგან საქმეთა სამინისტრო აქტიურად განაგრძობს შს მინისტრ ალექსანდრე ჭიკაიძის ინიციატივით დაწყებულ, ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის სოციალურ კამპანიას. ახალგაზრდა თაობის უკეთ ინფორმირების მიზნით, ამჯერად საინფორმაციო შეხვედრა თბილისის 75-ე საჯარო სკოლის მოსწავლეებთან გაიმართა. ახალგაზრდებს შსს-ს და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ერთობლივი სპეციალური სამუშაო ჯგუფის წევრები: შსს-ს პოლიციის აკადემიის საპატრულო პოლიციის ფაკულტეტის უფროსი ნოდარ სააკაშვილი, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ადმინისტრაციის უფროსი ეკა კენჭაძე, ამავე სამინისტროს მულტიმედია-სექტორის უფროსი კოორდინატორი თამარ ისაკაძე და არასამთავრობო ორგანიზაცია „ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელის“ თავმჯდომარე ნატო შავლაყაძე ესაუბრნენ.

სამუშაო ჯგუფის წევრებმა მოსწავლეებს, ოჯახში ძალადობის სხვა საკითხებთან ერთად, შსს-ს ინიციატივით კანონში შესული ცვლილებები გააცნეს, რომელთა მიხედვით მოხდა ოჯახში ძალადობის კრიმინალიზაცია. კანონში შესული ცვლილებების მიხედვით, ოჯახში ძალადობა 1 წლამდე თავისუფლების აღკვეთით ისჯება.

შეხვედრაზე მოსწავლეებს კამპანიის ფარგლებში შექმნილი სოციალური რგოლები უჩვენეს, რომელთა მიზანია საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდება იმის შესახებ, რომ ოჯახში ძალადობის ფაქტების შემთხვევაში უნდა დარეკონ ცხელ ხაზზე: „112“ ან მიმართონ უზნის ინსპექტორს, მოძალადეებმა კი მიიღონ გაფრთხილება, რომ ოჯახში ძალადობა თავისუფლების აღკვეთით ისჯება. შეხვედრის ბოლოს მოსწავლეებსა და სამუშაო ჯგუფის წევრებს შორის დისკუსია გაიმართა.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ, სხვა სახელმწიფო უწყებებთან ერთად, აშშ-ს საელჩოს მხარდაჭერით, ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის სოციალური კამპანია „არა ძალადობას!“ 25 ნოემბერს დაიწყო. კამპანიის მიზანია საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება ოჯახში ძალადობის შესახებ და ამ პრობლემის დასაძლევად საზოგადოების ჩართულობის აუცილებლობის ხაზგასმაც. კამპანიის ფარგლებში დაგეგმილი სხვადასხვა ღონისძიების მეშვეობით მოხდება საზოგადოების ინფორმირება იმის შესახებ, რომ ოჯახში ძალადობის მსხვერპლს კანონი იცავს, ხოლო მოძალადეები კანონით ისჯებიან.

„ვერსიის“

„აბიჯნიკები“ — ამ ტერმინს ყოფილი ხელისუფლების ღლიანდერთა მისამართით ხშირად გაიგონებდით. მართლაც, ვიღაც ბავშვობის წყენას იხსენებდა, ვიღაც სწორედ ბავშვობის ოცნებების ახდენას ცდილობდა და ამას ადამიანების უფლება თუ თავისუფლება ეწოდებოდა. ჩვენი თანამედროვეობისა და რეალობის ამ ისტორიის მთავარი გმირი დამნაშავეა, მაგრამ რომ არა დაზარალებულის გავლენა, ციხეში საკმარისზე მეტ დროს არ გაატარებდა...

1992 წელს, თბილისში, ზოპარკთან, ახალგაზრდების ჩხუბს მკვლელობა მოჰყვა. 17 წლის გია ჩ-მ თანატოლი დანიტ გამოასალმა სიცოცხლეს. მკვლელი ადგილზე დააკავეს და სასამართლომ ათი წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. როცა მოსამართლემ განაჩენი გამოაცხადა, გიას მამამ ამოიგმინა, დედას გული წაუვიდა... გია საცოლემ გაამხნევა, ათი წელი კი არა, მთელი ცხოვრება დაგელოდებო. მერე თქვა გიამ, სასამართლოზე ჩემი ასაკის ბიჭი დამოლოდა, კუთხეში ჯდებოდა, თვალებით მჭამდა, მაგრამ ხმას არ იღებდა. განაჩენის გამოცხადების დღესაც იყო ის ბიჭი დარბაზში და იქაურობა ისევე უხმოდ დატოვა...

გია სასაჯელის ბოლო წელს ითვლიდა, როცა ადვოკატთან პაემანზე დაუძახეს. გასვლამდე მაყურებლები ნახა. არავის ველოდები, რით უმეტეს ადვოკატს, ათი წელია არ გავხსენებია და ახლა, მოცა რამდენიმე თვე დამრჩა, რამი გავახსენებოდიო. მაყურებლებმა ოფიცრებს ჰკითხეს, რეალურად რა ხდებაო, მაგრამ მათ არაფერი იცოდნენ. გია პაემანების ოთახში შევიდა და როცა მაგიდასთან მჯდომ უცნობს მოჰკრა თვალი, შეკრთა — ის ბიჭი ელოდა, სასამართლო პროცესებს რომ არ აცდენდა.

„მე იმ ბიჭის ძმა ვარ, შენ რომ მოკალი. მთელი ცხოვრება მინდოდა, მფრინავი გამოვსულიყავი, მაგრამ ამ ამბის შემდეგ ოფიცრებზე ჩავაბარე. ერთ-ერთი რაიონის პოლიციის უფროსი ვარ და შენთან გარიგებისთვის მოვედი. ათი წელი არაფერია იმ ტყვილის სანაცვლოდ, რაც მე დამრჩა მოგვაცემე. სროკს დაგიმატებთ და სანამ მე არ გადავწყვეტ რომ კმარა, მანამ აქ იქნები. იმიტომ მოვედი, რომ არაფერი გაგიკვირდეს და ტვინის ბურღვა არ დამიყო. ყველაფერი უმაღლეს დონეზე მაქვს შეთანხმებული“ — მშვიდად ჩამოაყალიბა აზრი სტუმარმა.

„ათი წელი მომიხაჯეს. ამ ხნის განმავლობაში ერთხელაც არ მითხოვია შეწყალება, რადგან დამნაშავე ვარ და სასაჯელი უნდა მომეხადა. ამ ათ წელს მოვრჩები, ჩემს სოფელში წავალ, ცოლს მოვიყვან, იმ გოგოს, სასამართლო შენსავით რომ არ გაუცდენია და დღემდე ველოდება. შენს ცხოვრებაში საერთოდ აღარ გამოვჩნდები“ — უთხრა გიამ, მაგრამ სტუმარს ღვარძლიანად გაეცინა და ოთახიდან გავიდა. მეორე დღეს გიას კამერაში „შომონზე“ შევიდნენ და მის ლეიბში

„გადაწყვიტე, სიხეში 25 წელი უნდა იჯდე!“

როგორ იდია შური ძმის მკვლელზე იურისცმა და რა მეთოდებით უმაჯებდნენ „სროკს“ ციხეში

„შტერი“ იპოვეს. სასამართლო მალე დასრულდა — აკრძალული და ჯანმრთელობისთვის ზიანისმიყენებელი ნივთის შენახვისთვის სამი წელი დაუმატეს. ფსიქოლოგიურად ეს უმძიმესი გადასატანი იყო და გიაც კინაღამ გაგიჟდა, თუმცა ისევე შეყვარებულმა დაამშვიდა, სადაც ათი, იქ სამიციო და თან გაეხუმრა, ბარემ 30 წლის იქნები და ცოლად მრგვალ თარიღზე მომიყვანო. 2005 წელს, როცა გია სასაჯელის ბოლო კვირას იხდიდა, მის საკანში ჩხუბი ატყდა, ახლადმოყვანილ პატიმარს ვილაცამ დანა დაუსვა, სასამართლოზე კი მან ჩვენება მისცა, რომ ეს ვილაც გია იყო. სხეულის დაზიანებისთვის მოსამართლემ ხუთწლიანი „სროკი“ არ დაიშურა.

„ხვალ თუ ის კაცი არ მოვა ვინც ამ ყველაფერს მიწალიჩებეს, გპირდებით, ნებისმიერ ოფიცერს ყელს გამოვჭრი. მაინც დამთავრებული მაქვს ცხოვრება. აქედან გაშვებას არ მიპირებენ, მაგრამ და სიკვდილით დასჯა აღარ არის. სამუდამო კი ისევე დამომდის და დაგერევი, გპირდებით, დაგერევი“ — ესნის ზონის უფროსს უთხრა გიამ. მეორე დღეს სტუმარი ისევე მოვიდა.

„13 წელი დავამთავრე. 13 ჯოჯოხეთური წელი. კიდევ ხუთი დამიმატეს. ჯამში 18 გამომდის. მითხარი რა გინდა?! როდემდე?“ — გია თავს ვეღარ აკონტროლებდა და ბოლო ხმაზე ყვიროდა.

„ვიფიქრე მაგაზე და გადავწყვიტე — ციხეში მეოთხედი საუკუნე, ანუ 25 წელი უნდა გაატარო. ამას რომ მორჩები, 18 გამოვივა, კიდევ შვიდი წელი დაგერჩება მოსახელი. რაზე დავიმატებენ, მაგას მოვიფიქრებ, ხუთი წელი მაქვს დრო. მე რომ რამე დამემართოს, დაბარებული მაქვს მეგობრებისთვის, რომ მოგხედონ. 25 წელზე ნაკლებზე არც იოცნებო. აქედან რომ გახვალ, 42 წლის იქნები. არ არის ბევრი. ცოლსაც მოიყვან, აი, იმ გოგოს, სასამართლოზე რომ დადიოდა და ახლა სხვა გზა არ აქვს, ვინ უფლებია გელოდება და ეგებ შვილიც გეყოლოს. ია, ჩემი ძმა, შენ რომ მოკალი, ამას ვერასოდეს შეძლებს“ — უთხრა პო-

ლიციელმა და ოთახიდან გავიდა.

გიამ საცოლეს დაურეკა და ქსანში ჩასვლა სთხოვა. მშობლების წინააღმდეგობის მიუხედავად, გოგო ქსანში ჩავიდა. გიამ დანვრილებით უამბო ყველაფერი.

„ანუ ეს ხუთი წელი და მერე კიდევ შვიდი?!“ — იკითხა ქალმა. გიამ თავი დაუქნია. საცოლეს გული წაუვიდა...

2010 წელიც დადგა. გია 18-წლიან სასაჯელს ამთავრებდა და იმის მიუხედავად, რომ ზუსტად იცოდა, კიდევ დაუმატებდნენ, იმედი მაინც ჰქონდა. მაყურებლები მაქსიმალურად ცდილობდნენ შარში არ გახვეულიყო, ახლადმოყვანილ პატიმარს ახლოს არ აკარებდნენ და საკანშიც მხოლოდ ერთგულები ჰყავდათ. ნებისმიერი საეჭვო მოძრაობა და ზონაზე „შუმოკი“ ინყებოდა. ერთ დღით ქსნის ზონის ჭიშკარი გაიღო, „ვარონკა“ შემოვიდა, გია ბაღრაგმა ცერემონიის გარეშე, პირდაპირ შეაგდო „ვარონკაში“ და ზონიდან გაიყვანა. ყველაფერი ისე სწრაფად მოხდა, პატიმრებმა ვერაფრის გაკეთება მოასწრეს. გია რუსთავის №17 ზონაში გადაიყვანეს.

„შენზე მითხრეს ტვინი უმუშავებსო. ჩემს ისტორიას მოგიყვები და მითხარი რა ვქნა“, — გია პატიმარ №0578-ის წინ იჯდა და მუდარით სავესტოვო უყურებდა. პატიმარმა ბოლომდე მოუსმინა მონაცემს, მერე მაყურებლებთან ჩავიდა, გიას თავის ამბავი თავიდან მოაყოლა და მხოლოდ ორი სიტყვა თქვა: „შარში ვართ!“

მაყურებლებმა ზონის უფროსთან, ლაშა ბრეგვაძესთან შეხვედრა მოითხოვეს. ლაშამ მშვიდად მოისმინა ყველაფერი, არაფერი ვიციო, თქვა და როცა გაარკვია, შეიძლება მთელი ზონა შარში გახვეულიყო, თავის ძმაცაც, ბაჩანა ახალაიას დაურეკა — ეს ვილაც გია აქედან მომაცილიყო. სამი დღის შემდეგ გია ისევ ქსანში დააბრუნეს. №0578-ის დარიგება კარგად ასსოვდა, ამიტომ მისვლისთანავე თანასაკნელებთან ერთად ჩაიკეტა და ერთი საათი ესაუბრა. შემდეგ ერთად გაყარეს კამერიდან კორიდორში ლეიბები, საბნები, ბალიშები, ტანსაცმელი... მხოლოდ ტრუსებისა და მაისურების ამარა დარჩნენ. სიგარეტი, ასანთი, პლასტმასის კოვები, თევზები და ჭიქები დაიტოვეს და ზონის უფროსს უთხრეს, რამეს ჩადება გამორიცხულია, თავდაც ხედავ, საკანი სუფთაა. გარეთ გამოსვლაზე უარს ვაცხადებთ, საქმელი კარმუშკიდან მოგვანოდონო. საქმეში ადვოკატიც ჩაერთო და ის ორი კვირა, რომელიც გიას 18-წლიანი სასაჯელის დამთავრებამდე ჰქონდა დარჩენილი, ასე წავლებში გავიდა. პროვოკაცია ვერ მოანყვეს, სახალხო დამცველის აპარატის წარმომადგენლებს ყველაფერი საკუთარ ანგარიშებში ჰქონდათ ასახული და ორი კვირის თავზე ქსნის ზონის ადმინისტრაცია იძულებული გახდა, პატიმარი გია ჩ. თავისუფლებაზე გაეშვა. გიასთან ერთად იმ დღეს კიდევ ერთი პატიმარი გათავისუფლდა.

„ქსნის ციხიდან ამაღამ ორი პატიმარი გათავისუფლდება. როგორც კი ლამის 12-ს გადასცდება, ადმინისტრაციას უფლება აქვს, გაუშვას და გაუშვებს კიდევ. ერთ-ერთს თეთრი სპორტული ზედა აცვია, სპეცოპერაციას ჩავატარებთ და აყვანის დროს ის თეთრსპორტულიანი უნდა მოკვდეს. პასუხისმგებლობას მთლიანად ჩემს თავზე ვიღებ“, — თათბირი თბილისის ერთ-ერთი რაიონის პოლიციის უფროსის კაბინეტში გაიმართა.

ქსნის ზონაზე გიას ოჯახის წევრები ჩასვლას დილისთვის აპირებდნენ, მაგრამ გია ლამე გაუშვეს, გეყოფა, რაც იჯექი. მასთან ერთად სხვა პატიმარიც გავიდა. ზონიდან გამოსვლებს შესცივდათ. გიამ თეთრი სპორტული გაიხდა და მეორე პატიმარს ჩააცვა, ტუბერკულოზი ახალი გადატანილი გაქვს და შენ უფრო გჭირდებაო. გზაზე ფეხით მიმავლებს სროლა აუტეხეს — სპეცოპერაცია „წარმატებით“ დასრულდა. პოლიციელებს აყვანის დროს თეთრსპორტულიანი კაცი „შემოაყვდა“. როცა გადმოვიდა ქსნის სანახავად პოლიციის უფროსი მივიდა, ადგილზე გაშვდა — მის წინ გიას გვაში არ იდო. შემდეგ გადარჩენილი პატიმრის ნახვა მოითხოვა და, როცა გიას შეხვდა, სიმწრით ილრაია: „ან ციხეში შებრუნდები და კიდევ შვიდ წელს დაჯდები, ან ჩემი ხელით მოგკლავ შენ და შენი ოჯახის წევრებსაც ზედ მიგაყოლებ. იცოდე, უკან არ დავიხვე. ახლა გაგიშვებ, მაგრამ მალე შენს ოჯახს დააყარალებენ და ერთად ამოგწყვეტენ ყველას. გირჩევ, მანქანის ქურდობა აიღო საკუთარ თავზე და გადარჩები. შვიდ წელზე მეტს არ მოგცემენ და პირობას გაძლე, არც მეტს დაგიმატებენ. 25 წელი უნდა მოიხადო და შეგეშვები“.

გია დათანხმდა, თუმცა მანამდე ოჯახის წევრებთან შეხვედრა ითხოვა.

მაშა და საცოლე შეახვედრეს. გიამ ყველაფერი აუხსნა. დამშვიდობებისას მამამ ამოიღულულა: „შეიძლება, არ გახსოვს, მაგრამ დღეს დაბადების დღე მაქვს“...

„რამდენის გახდი“, — ჰკითხა გიამ.

„67 წლის ვარ“, — ჩუმად უპასუხა მამამ.

„ჰოდა, ჩემი ამ ქვეყანაზე მოვლენისთვის, ჩემი გაკეთებისთვის და გაჩენისთვის, 67-ჯერ გაგიწევს ყოველდღე ანი. ამისთვის გამაჩინე, რომ ასე მეცხოვრა“, — ნერვებმა უმტყუნა გიას.

ორ თვეში სასამართლომ ციხიდან გათავისუფლებულ პატიმარ გია ჩ-ს, იმავე დღეს ჩადენილი დანაშაულისთვის, კონკრეტულად კი ავტომანქანის ქურდობისთვის, შეიდი წელი მიუსაჯა...

მესკლუხივი

გივი თარბაშაძის „აღიარებითი ჩვენება“

მე-5 გვერდიდან

ახლა, თორღიამ, რა თქმა უნდა, რაღაც გარანტიები მიიღო, თანამდებობასთან ერთად და ჩათვალა, რომ ეს ყველაფერი იმად ღირს, იქეთ შეუტუთო შენიანებს. თორღიამ პირდაპირ ბიძინა ივანიშვილის დაკვეთა შეასრულა თავდაცვის სამინისტროსთან მიმართებაში. მთელი ეს მოვლენები, რაც ირაკლი ალასანიას გარშემო განვითარდა, იმით გაგრძელდა, რომ პარლამენტის ნდობის ჯგუფმა და ირაკლი სესიაშვილმა გადაწყვიტეს, აუდიტის სამსახურისთვის წერილი მიეწერათ. მინერ-მონერა პარლამენტსა და ამ სამსახურს შორის ზუსტად 1 დღეში დასრულდა, რამდენიმე წერილი გადაუგზავნეს ერთმანეთს, უცებ, პასუხებიც დაბრუნდა და ჰოპ, მეორე დღეს პარლამენტში უკვე ამ მასალების დიდი ნაწილი მოიტანეს და სხდომა ჩატარდა. ე.წ. კაბელების საქმე რომ ამოტივტივდა, სესიაშვილმა პირველად მაშინ დამირეკა, აბა, უცებ ვიკრიბებით, ნდობის ჯგუფში. რაც ამ სხდომაზე მოხდა, საერთოდ ნონსენსი იყო. აუდიტმა საკუთარი ინიციატივით მოიტანა შემომნებულ უწყებათა მასალები და აღმოჩნდა, რომ შესწავლილი აქვთ მხოლოდ 2011-2012 წლები და 2013 წლიდან ერთი, თავდაცვის უწყება.

— **ეგ რას ნიშნავს — უწყებები შეამონენ მხოლოდ თქვენი მმართველობის პერიოდში, „ოცნების“ მოსვლის დღიდან კი მარტო ალასანიას სამინისტროა შემომნებული?**

— ზუსტად მაგას ნიშნავს, აბა, დებილები ხომ არ ვართ! თან ალასანიას საქმეები აუდიტს პროკურატურაში უკვე გადაგზავნილი ჰქონდა, რაც მათი კი არა, ნდობის ჯგუფის ფუნქციაა. სინამდვილეში, ნდობის ჯგუფი მხოლოდ იმიტომ შეკრიბეს, რომ ამ გზით გასაჯაროებულიყო, თუ რა დარღვევები ჰქონდა ალასანიას. როცა ნდობის ჯგუფმა აუდიტის სამსახურს მინერა, დანარჩენი უწყებების შემომნების მასალებიც გადმოეცა, გვიპასუხეს, ეს შრომატევადი საქმეა და ამ წელში ვერ ესწრებაო. აქ ერთიცაა — 2013 წლიდან შემომნებულია დაცვის სპეციალური სამსახური, რაც ასევე არ გაასაჯაროებს, სხდომა კი ამ წელს აღარ ჩატარდება, რომც მოვიწვიო. 2011-2012 წლებში, დაცვის სამსახურის შემომნების შედეგები სწორედ იმიტომ გასაჯაროვდა, რომ ამით ბრალი სააკაშვილს წაუყენეს. ამის მერე კი, პარლამენტმა დაცვის სამსახური პრემიერს, ანუ ივანიშვილს დაუქვემდებარა. დიდი ეჭვი მაქვს, ამ სამსახურის დაფინანსება ზუსტად იგივე გეგმითა და სქემით მოხდა, როგორც 2012 წელს იყო, ამიტომ ახლა ეს დოკუმენტი საჯარო რომ გახდეს, ან ივანიშვილსაც ბრალი უნდა წაუყენდეს, ან ბრალი სააკაშვილს უნდა მოუსხნან. იგივე დადგენა ექნება ყველა დანარჩენ ძალაგან უწყებასაც და ივანიშვილის დაცვის ყოფილ უფროსს ჩუბინიძეს. გარდა ამისა, არც ერთი უწყებიდან მასალა არაა გადმოგზავნილი, სადაც კანონის მიხედვით, 2 მლნ-ზე მეტი შესყიდვა იქნება განერლი.

ისინი ან კანონს არღვევენ და მასალას არ გვიგზავნიან, ან ასეთი შესყიდვები საერთოდ არ ჰქონიათ. თუ ეს ასეა, მაშინ მართლა დავლუპულვართ და როგორც საქმეში ჩახედულმა კაცმა, ბიძინა ივანიშვილმა თქვა, ტყვია-წამლის საყიდელი ფულიც მართლა არ გვექონია. თუ ნდობის ჯგუფი ოდესმე ისევე შეიკრიბება, ამ საკითხებს აუცილებლად დავაყენებ.

— **ისე, ცოტა უხერხულია ნდობის ჯგუფის დარღვევებზე საუბარი, როცა თქვენ დარს მასში ოპოზიციონერი დეპუტატი არ შეიყვანეთ. საკუთარ შეცდომებზე და იმაზე რას იტყვი, რომ სწორედ ნაციონალების წევრებზე დგას დღეს „ოცნების“ საპარლამენტო უმრავლესობა?**

— კარგია, რომ „ბალასტი“ ჩამოგვშორდა. უფრო კარგი კი ისაა, რომ პარტიის ბირთვი შეკრული დარჩა. მძიმე, ზამთრის პერიოდში ვართ და აქედან რომ გამოვალთ, გაზაფხულზე რაც უნდა მოხდეს, აღარაფერი გავიკვირდეთ. თუმცა ამით არაფრის თქმა არ მინდა. შეცდომებს რაც შეეხება, ბევრამეში პიონერები ვიყავით და შეცდომების დიდი გზა გავიარეთ. ძნელია, მოიფიქრო გადასახადების აკრეფის ისეთი სისტემა, ხალხი პანიკაში არ ჩაავდეს. ამ ნაწილში, გამოკვეთილი გადაცდომებიც გვექონდა, მაგრამ ახლა ხომ ამართლებს? იყო გადაცდომები ძალიან უწყებებშიც, მაგრამ ჩვენი მთავარი შეცდომა ისაა, რომ ხალხს აღარ ვუსმენდით. ის, რაც ციხეებში მოხდა, ვთქვათ, ე.წ. კარანტინის დაშლა, რაც ამ ფორმით მართლა ხდებოდა, ძალიან ცუდი იყო. იმის მიუხედავად, რომ ნაჩვენები კადრების ეს კონკრეტული ნაწილიცა და ე.წ. ცოცხის კადრებიც დადგმული იყო.

— **ფიქრობთ, ამ ყველაფრის ჩამორეცხვა შეგიძლიათ და არც „ცოცხების ხელისუფლებად“ დარჩებით?**

— ვიცი, ხელისუფლებაში დაგერუნდებით. მუდმივად ვსწავლობდით საკუთარ შეცდომებზე, ახლა ამ შეცდომებზე კი აღარ ვისწავლით, უბრალოდ, იგივეს არ გავიმეორებთ. ასე თუ მოხდება, გამოდის, დებილები ვართ. არადა, არ ვართ და ამას დავამტკიცებთ. არაერთხელ მოგვიხდია ბოდიში ამ შეცდომების გამო, ახლაც ბოდიშს ვიხდებ ყველაფერზე, რაზეც ბოდიშია მოსახელი.

— **და რაზე არ არის, თქვენი აზრით?**

— არ მოვიხდით ბოდიშს ჩემს ფრაზაზე „სულს ამოგხდით“! ასევე, „იმედში“ შევარდნაზე, რადგან იმის მიუხედავად, რომ ამით, ყველაზე მეტად, ჩვენ დაზარალებდით, ეს აუცილებლობად მიმაჩნდა და მიმაჩნია.

— **თქვენი საიმიჯო ფრაზა სულის ამოხდის შესახებ ძალში რჩება?**

— არ თქმა უნდა! ეს ფრაზა იმ ადამიანებს ეკუთვნის, ვინც მას საკუთარ თავზე იღებს. კიდევ ერთხელ ვაკონკრეტებ — ვისაც ამ ქვეყანაში რუსული დროშების ფრიალი სურს, ყველას სულს ამოგხდით!

თიბისი ბანკისა და კონსტანტას კონსოლიდაცია 2015 წლის იანვარში იურიდიულად გაფორმდება

თიბისი ბანკისა და ბანკი კონსტანტას კონსოლიდაციის პროცესი უკვე დაიწყო, ხოლო იურიდიულად, 2015 წლის იანვარში გაფორმდება. თიბისი ბანკის აქციონერთა კრებამ, ეს გადაწყვეტილება მიკროსაფინანსო ბაზარზე არსებული გამოწვევებისა და ამ ბიზნესში ზრდის მალევე მოტეხვის გამო მიიღო. თიბისი ბანკის დირექტორის, ვახტანგ ბუცხრიკიძის განცხადებით, ბანკი კონსტანტა მიკროსაფინანსო ბაზარზე მოქმედი, ლიდერი საფინანსო ინსტიტუტია, რომლის აქციების 100%-ს თიბისი ბანკი ფლობს.

2015 წლის იანვრამდე, ბანკი კონსტანტა უცვლელად გააგრძელებს ოპერირებას, ხოლო იანვარში, ორი ბანკის კონსოლიდაცია იურიდიულად გაფორმდება. თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის, ვახტანგ ბუცხრიკიძის განმარტებით, ამის შემდეგ, ბანკი კონსტანტა და თიბისი ბანკი, ერთი იურიდიული პირის სტატუსით განაგრძობს მუშაობას.

კონსოლიდაციის შემდეგ, კონსტანტას ბრენდი ეტაპობრივად გადავა თიბისის ბრენდის ქვეშ, რასაც კონსტანტას სახელის, ფერებისა და ლოგოს შეცვლა მოჰყვება. თიბისი ბანკის ვიცე-პრეზიდენტი და ბანკი კონსტანტას დირექტორის, ნიკოლოზ ქურდიანის განცხადებით, ბანკი კონსტანტას ფილიალები თიბისი ბანკი — კონსტანტას სახელით განაგრძობენ მუშაობას. მისი თქმით, მომხმარებლები კვლავ შეძლებენ ისარგებლონ კონსტანტას მიერ, დღეს შეთავაზებული პროდუქტებით, მაგრამ ამ პროდუქტების არჩევანს თიბისი ბანკის ცალკეული შემთავაზებები დაემატება.

კომერციული ბანკის სტატუსით, ბანკი კონსტანტა საქართველოს ბაზარზე 2008 წლიდან ოპერირებს. მისი საქმიანობის სტრატეგიული მიმართულებაა, ფინანსური მომსახურების განვითარება და მცირე ბიზნესისთვის. აგროსექტორის დაფინანსება კონსტანტას ერთ-ერთი, ძირითადი საქმიანობაა. როგორც ნიკოლოზ ქურდიანმა განმარტა, ორი ბანკის კონსოლიდაციის შემდეგ, ბანკი კონსტანტას ძირითადი მიმართულება არ შეიცვლება და აგროსექტორში მოქმედი სანარმოების დაფინანსების პროცესი კვლავაც გაგრძელდება. ამჟამად, ბანკი კონსტანტა, საქართველოს მასშტაბით არსებული, 60 ფილიალის საშუალებით, მიკრო და მცირე მენარმეს ემსახურება. ამ ბანკის საკრედიტო პორტფელის ძირითადი ნაწილი, მიკრობიზნესსეხება და აგროსექტორს უჭირავს.

2011 წლიდან, თიბისი ბანკი, ბანკი კონსტანტას მფლობელია და ამ ხნის მანძილზე, ბანკი კონსტანტას განვითარებისთვის, თიბისიმ დაახლოებით, 226 000 000 ლარის ინვესტირება განახორციელა. თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის,

თიბისის ბრენდის ქვეშ, კონსტანტა ფერს, სახელწოდებასა და ლოგოს შეიცვლის

ვახტანგ ბუცხრიკიძის განცხადებით, ამ ინვესტიციის შედეგად, კონსტანტას მთლიანი პორტფელი 400%-ით გაიზარდა. ამან კონსტანტას მომხმარებლებს საშუალება მისცა, რომ რეგიონებსა თუ ქალაქებში, საკუთარი მეურნეობებისა და ბიზნესის განსავითარებლად, საჭირო ფინანსური დახმარება მიეღოთ:

„კონსოლიდაციის შემდეგ, მიკროფინანსირება თიბისი ბანკის ერთ-ერთ, პრიორიტეტულ მიმართულებად ჩამოყალიბდება. მიგვაჩნია, რომ ჩვენს გამოცდილებას ეფექტურად გამოვიყენებთ, რათა მიკროფინანსების სეგმენტი განვავითაროთ და მიკროსაფინანსო ბაზარზე, ლიდერის პოზიციები გავამყაროთ. ვფიქრობთ, საქართველოს საფინანსო სექტორისთვის, ეს მიკროსაფინანსო ბიზნესში მეტ კონკურენციას ნიშნავს, რასაც შედეგად ქვეყნის ეკონომ-

იკის განვითარება მოჰყვება. კონსტანტას კლიენტებს კი ორი ბანკის შერწყმა კიდევ უფრო მეტ შესაძლებლობას მისცემს ტექნოლოგიური სიახლეების, პროდუქტების ფართო არჩევანისა და სტაბილური თანამშრომლობის პერსპექტივის თვალსაზრისით. კონსტანტას თანამშრომლები კიდევ უფრო მეტ გამოცდილებას შეიძენენ და პროფესიულად განვითარდებიან“, — განაცხადა ვახტანგ ბუცხრიკიძემ.

კონსოლიდაციის პროცესის ფორმალურ მხარესთან, კერძოდ, მომხმარებელთა ხელშეკრულებების განახლებასთან დაკავშირებით, ბანკი კონსტანტას კლიენტები დროულად იქნებიან ინფორმირებული, რათა ორი ბანკის შერწყმის პროცესი მაქსიმალურად უმტკივნეულოდ, სწრაფად და ეფექტურად განხორციელდეს.

მაია მიშელაძე

მედიცინა

„საბავშვო პრეპარატების უპრაპლუსობა არასოდეს გამოუსდით“

მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის სკანდალური დასკვნა

თამარ ლომსაძე
568-34-44-94

მეგობრის, მეზობლისა თუ ნათესავის რჩევით წამლის მიღების მახინჯი პრაქტიკა საქართველოში წლებია არსებობს და ამას ვერსად გავუქვევით, მაგრამ საგანგაშო ისაა, რომ მსოფლიოში მსგავსი დამოკიდებულება არსებობს ბავშვთა წამლების შემთხვევაშიც და ამ მხრივ საქართველო გამოწვევის სულაც არ არის.

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ საკმაოდ საინტერესო დასკვნა გამოაქვეყნა, რომელიც სიმშვიდის საფუძველს არავის აძლევს: „ყოველწლიურად მსოფლიოში იხარჯება მილიარდი დოლარი ბავშვებისთვის ყოველად უსარგებლო წამლების შექმნაზე: დიარეა, ხველა და გაცივება... თანამედროვე მშობლებს მათი მკურნალობა წამლის გარეშე ვერ წარმოუდგენიათ. არადა, ამ პრეპარატების ნაწილი ყოველად უსარგებლოა, ხოლო ნაწილი ჯანმრთელობისთვის საკმაოდ საშიში“.

დღეს ბავშვთა ფარმაცოლოგიის საკითხი საკმაოდ მწვავედ დგას და უამრავ კითხვას ბადებს, რადგან, გაირკვა, ბავშვებისთვის ერთ წლამდე, არ არსებობს წამლის ფორმები. „ბავშვის ორგანიზმი განსხვავებულია და მედიკამენტებიც სწორედ მასზე უნდა იყოს მორგებული“, — აცხადებს ევროპელი სპეციალისტი ერკი ლიკანენი და დასძენს, რომ — „ნებისმიერ გავრცელებულ დაავადებას მშობლები ისე მკურნალობენ, როგორ საკუთარს — ასმევენ იმავე პრეპარატებს, რასაც თავად იღებენ და არ ფიქრობენ, რა სავალალო შედეგები შეიძლება გამოიწვიოს ასეთი წამლების უკონტროლო მიღებამ, თუნდაც მცირე დოზით. ამ წამლებს უამრავი პათოლოგია ახლავს და შედეგიც, ხშირად, სავალალოა“.

„გასაგებია, რომ სპეციალიზებული წამლების გამოშვება მწარმოებელი ფირმებისთვის ხარჯიანია — წვეთები, სიროპი, ფხვნილი, რომელიც ბავშვებისთვისაა განკუთვნი-

ლი, ცალკე წარმოებას საჭიროებს და ალბათ სწორედ ესაა მიზეზი, რომ ბავშვებისთვის განკუთვნილი პრეპარატების ხვედრითი წილი ბაზარზე საკმაოდ დაბალია“, — აცხადებს მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაცია თავის დასკვნაში და მას ჯანდაცვის ევროპული კომისიაც ეთანხმება — „ბავშვებისთვის განკუთვნილი არასაკმარისი ფარმაცევტული საშუალებებია არაეფექტური თერაპიის მიზეზი, დიდებისთვის განკუთვნილი ნებისმიერი წამალი საკმაოდ საშიშია, რადგან ხშირად ავიწყდება, რომ ბავშვის ორგანიზმის სტრუქტურა განსხვავებულია“.

გარდა ამისა, ბავშვთა შესაძლოა შემთხვევით დალიოს ნებისმიერი წამალი და პერედოზირებას ლეტალური შედეგიც შეიძლება ახლდეს. ევროპელი ექიმები კი გვირჩევენ განსა-

კუთრებული სიფრთხილით მოვეკიდოთ ბავშვთა სიცხისდამწვევებს, მაგალითად „პანადოლს“, ხოლო პედიატრიის ამერიკული აკადემიის ურნალი „პედიატრიკი“ აღნიშნავს, რომ: „სიცხე გამოწვეულია ვირუსული ინფექციით და ხშირად არ საჭიროებს მედიკამენტოზურ მკურნალობას, მაგრამ სიცხის დაწვევა წამლის საშუალებით ბუნებრივი პროცესი გახდა, არადა გამოკვლევებმა დაადასტურა, რომ მაღალი ტემპერატურა ლაბორატორიულ ცხოველებს ინფექციის დამარცხებაში დაეხმარა მაშინ, როცა წამლის გამოყენებამ გაზარდა ლეტალური გამოსავლის რისკი“. ფაქტია, ტემპერატურა ორგანიზმის იმუნური ფუნქციაა, ხოლო წამლები, რომლის საშუალებითაც მზრუნველი მშობლები ხელოვნურად სწვენ ტემპერატურას, ხშირად საფრთხის შემცველია.

აი, მაგალითად, მთელ მსოფლიოში გავრცელებულ „ასპირინს“ ამერიკელი მედიკოსები მორიელის შხამს ადარებენ ბავშვის ორგანიზმისთვის და სწორედ ამიტომ, მშობლებს რეკომენდაციას აძლევენ, არ დააღვინონ ის ბავშვებს, განსაკუთრებით, ადრეულ ასაკში, რადგან ამ წამლის მიღება სერიოზულ გართულებებს იწვევს. მიზეზი კი საკმაოდ მარტივია — ჯანდაცვის ევროპული კომისიის მონაცემებით, 50-დან 90 პროცენტამდე მედიკამენტები, რომელსაც ბავშვებს ვასმევთ, მათზე არასოდეს გამოუცდიათ და იგივე მდგომარეობა ორსულებისა და მოხუცების შემთხვევაშიც — მათთვის განკუთვნილი წამლების შედეგს, რომლებიც ლაბორატორიულ პირობებში მიიღეს, წინასწარ ვერასოდეს განჭვრეტ.

აქ დგება მეორე საკითხი — რამდენად შეგიძლია ვენდოთ ექიმის გამოწერილ წამალს? ან იმ პრეპარატებს, რომლებიც აფთიაქში იყიდება? „გამოკვლევულ მედიკამენტებზე, როგორც წესი, ბავშვებისთვის ითვლება ვაქცინა და ანტიბიოტიკები“, — ამბობს ლიკანენი და პედიატრიული კვლევების არარსებობის გამო ბავშვთა მძიმე დაავადებების მკურნალობის ეფექტურობას ეჭვქვეშ აყენებს. მით უმეტეს, რომ ოფიციალური სტატისტიკა სიმშვიდის საფუძველს წამდვილად არ იძლევა — ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის მონაცემებით, ბავშვთა წამლების მხოლოდ მესამედია ეფექტური, დანარჩენები კი უსარგებლო ან მავნე!

რატოაა მნიშვნელოვანი კოოპერატივიზი განვითარება

რა პროექტებს ხორციელებს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო

მანია მიშელაძე
593-51-90-12

საქართველოს პარლამენტისა და მთავრობის ერთობლივი მუშაობის შედეგად, 2013 წლის 12 ივლისს, საკანონმდებლო ორგანომ „სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების შესახებ“ კანონი მიიღო. კანონის მიხედვით, სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო შეიქმნა. ხელისუფლების ერთ-ერთი პრიორიტეტი, ფერმიერთა ნებაყოფლობით, სარგებელზე ორიენტირებული კოოპერაციის განვითარებაა. სოფლად კოოპერატივების ჩამოყალიბება ხელს უწყობს დამატებითი სამუშაო ადგილების შექმნას, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას, მიწების კონსოლიდაციასა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის საექსპორტო პოტენციალის ზრდას, რაც თავის მხრივ იწვევს, როგორც სოფლის მეურნეობის, ასევე სოფლის განვითარებას.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს. თუ ქვეყანას ძლიერი სოფელი სჭირდება, სწორედ კოოპერატივები უნდა შეიქმნას. აღმოსავლეთ ევროპისა და სამხრეთ ამერიკის ქვეყნების ეკონომიკა სწორედ ასე განვითარდა. კოოპერატივების შექმნის ორი მთავარი პრინციპი ნებაყოფლობითობა და თანასწორუფლებიანობაა. გლეხები და ფერმერები კოოპერატივებში საკუთარი სურვილით წევრიანდებიან და ამ სტრუქტურას დემოკრატიული პრინციპით მართავენ. კოოპერატივის ყველა წევრი თანასწორია, რადგან არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს, გლეხი 100 ჰექტარ მიწის ნაკვეთს ფლობს თუ 1 ჰექტარს. კოოპერატივების დემოკრატიულობას ისიც განსაზღვრავს, რომ ერთი წევრი, ერთ ხმას ნიშნავს და ამა თუ იმ გადაწყვეტილებას, ყველა წევრი ერთნაირად იღებს.

მას შემდეგ, რაც საქართველოში სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო შეიქმნა, 11 დეკემბრის მონაცემებით, უკვე 407 კოოპერატივი დარეგისტრირდა. გლეხებისა და ფერმერების გაერთიანებას სწორედ ეს სააგენტო ანიჭებს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსს. სტატუსის მოპოვების შემდეგ კი კოოპერატივები საგადასახადო შეღავათების არქონაში ექცევიან. ეს იმას ნიშნავს, რომ კოოპერატივის ქონება, რომელიც სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობისთვის გამოიყენება, ქონების გადასახადით არ იბეგრება; კოოპერატივის მიერ წარმოებული პროდუქციის მიწოდებით მიღებული შემოსავალი და გრანტი მოგების გადასახადით არ იბეგრება; სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივისთვის არ არის დანესებულ მოგების გადასახადის ზღვარი ნაწილი ბრუნვის მიხედვით, რომელიც მაგალითად, სხვა სამეწარმეო იურიდიული პირების შემთხვევაში, 200 000 ლარს შეადგენს.

საგადასახადო შეღავათების გარდა, კოოპერატივებს სახელმწიფო უფასოდ უწევს საინფორმაციო მომსახურებას. მეტიც, მასში გაერთიანებული გლეხების კვალიფიციაციის ამაღლებაც სახელმწიფო ზრუნავს, რათა მათ თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა შეეძლოს. იმისთვის, რომ კოოპერატივმა ოფიციალური სტატუსი მიიღოს, საქართველოს მაღალმთიან რეგიონებში, გლეხთა გაერთიანებაში 3 წევრიც საკმარისია, ხოლო ქვეყნის დანარჩენ ტერიტორიაზე 5 წევრზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო უკვე ერთი წელია, წარმატებით ფუნქციონირებს. აქტიურად თანამშრომლობს გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციასთან — FAO, „ევროპის სამეზობლო პროგრამა სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარებისთვის“ — ENPARD და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, რომელთა ძირითადი მიმართულება სოფლის მეურნეობისა და ზოგადად, აგრარული სექტორის განვითარებაა.

კოოპერატივების საქმიანობის სფეროებია მემარცვლეობა, მეფუტკრეობა, მეხილეობა, მეხილეობა, მევენახეობა, მეცხოველეობა, მეკალმახეობა და სხვა. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტიმულირების მიზნით, სახელმწიფო მხარდაჭერა ღონისძიებებს ახორციელებს. როგორც უკვე აღვნიშნეთ, კოოპერატივები საგადასახადო შეღავათებით სარგებლობენ; ევროკავშირის მხარდაჭერით მიმდინარეობს საგრანტო პროგრამები, რომლებიც კოოპერატივების ტექნიკურ და ფინანსურ მხარდაჭერას გულისხმობს; ხორციელდება „სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მოტობლოკებითა და ხელის სათესებით უზრუნველყოფის პროგრამა“, რომელიც საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივით ხორციელდება, 2014 წლის სექტემბრიდან დაიწყო. მცირეგაბარიტიანი ტექნიკაზე მოთხოვნა საკმაოდ მაღალია და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, სააგენტოსთან ერთად, მზადაა, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განაცხადები სრულად დააკმაყოფილოს. ამ პროგრამის მიზანია, ხელი შეუწყოს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების სამეწარმეო საქმიანობის სტიმუ-

ლირებას, ასევე მათ საკუთრებაში ან/და სარგებლობაში არსებული რთული რელიეფისა და მცირე, ფრაგმენტირებული მიწების დამუშავებასა და ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვას. პროგრამის ფარგლებში, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებს, იტალიური წარმოების მცირეგაბარიტიანი აგროტექნიკა — 1 700 მოტობლოკი და 2 000 ხელის სათესი გადაეცემა. რაც მთავარია, კოოპერატივები მცირეგაბარიტიანი ტექნიკას თვითღირებულების მხოლოდ 23%-ის გადახდის პირობით იღებენ. მოტობლოკები გაიცემა კომპლექტში და მოიცავს მოტობლოკს, სათესს, გუთანს, კულტივატორსა და ხელის სათესს. ერთ კომპლექტზე, დამატებით ერთი ხელის სათესი, სიმბოლურ ფასად — 1 ლარად, გადაეცემა ისევე სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებს, რომელთა ყველა მებაიე დევნილი, ან ეკომიგრანტია; საქმიანობის ადგილი მაღალმთიანი რეგიონია; საქმიანობის ადგილი საზღვრისმიერა ზოლშია; საქმიანობის ადგილი ე.წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფელია. პროგრამის პოტენციური ბენეფიციარები არიან სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსის მქონე სუბიექტები. აგროტექნიკის მისაღებად, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივმა განაცხადებით უნდა მიმართოს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს, ან სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოების საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურებს.

დღევანდელი მონაცემებით, მცირეგაბარიტიანი აგროტექნიკის გადაცემის პროექტის ფარგლებში, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებმა 632 მოტობლოკსა და 328 ხელის სათესი გააკეთეს განაცხადი. ამჟამად უკვე გაცემულია 194 მოტობლოკი და 127 ხელის სათესი. მიმდინარეობს განაცხადების მიღება დარჩენილი მოტობლოკების გასაცემად.

სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო აქტიურად თანამშრომლობს ევროკავშირის-საქართველოს ბიზნესსაბჭოსთან. არც ისე დიდი ხნის წინ, ევროკავშირის-საქართველოს ბიზნესსაბჭომ და სააგენტომ ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმიც გააფორმა. თანამშრომლობის შესახებ დოკუმენტს, სსიპ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს თავმჯდომარემ, გიორგი მიშელაძემ და ევროკავშირის-საქართველოს ბიზნესსაბჭოს გენერალურმა მდივანმა, ზვიად ჭუმბურიძემ მოაწერეს ხელი.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის მიზნით, მემორანდუმში ევროკავშირის-საქართველოს ბიზნესსაბჭოსა და სააგენტოს თანამშრომლობას გულისხმობს. მემორანდუმში ხელს შეუწყობს დარგობრივი და პროგრამული მიმართულებების მიხედვით, ექსპერტთა აქტიურ ჩართულობას; „ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო ხელშეკრულების“ გათვალისწინებით, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების მიერ წარმოებული პროდუქციის ექსპორტსა და შესაბამისი სტანდარტების დანერგვას ხელშეწყობას; ორგანიზაციულ მხარდაჭერას პარტნიორობისა და დონორების მოძიებაში.

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოში, „სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაცია“ FAO-ს ორგანიზებით, მცირე ფერმერების კოოპერატივის კომპონენტის პროგრამის მხარდაჭერის ფარგლებში, რეგულარულად იმართება შეხვედრები. მორიგ სამუშაო შეხვედრას, საქართველოში ევროკავშირის წარმომადგენლობის სურსათის უვნებლობისა და სოფლის განვითარების ატაშე, ხუან ჩანოვე და ევროკავშირის „სამეზობლო პროგრამა სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარებისთვის“ — ENPARD-ის განმსახორციელებელი ორგანიზაციების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. შეხვედრის მიზანი კოოპერაციის პროცესის მიმდინარეობისა და სამომავლო გეგმების განხილვა იყო. ENPARD-ის პროგრამაში ჩართული ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა, მათ მიერ გამოცხადებული საგრანტო კონკურსების მიმდინარეობაზე ისაუბრეს. ამჟამად, კონკურსების დასკვნით ეტაპი მიმდინარეობს, ხოლო კონკრეტული შედეგების წლის ბოლოს გამოცხადდება. ENPARD-ის პროგრამით, გათვალისწინებულია 15 000 000 ევროს გაცემა გრანტების სახით, რომელსაც ოთხი კონსორციუმი განახორციელებს, მათ შორის, Oxfam, Care, People in Need და Mercy Corps-ი. ეს პროექტი, 160-ზე მეტი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის შექმნასა და მათ განვითარებას ითვალისწინებს.

აღსანიშნავია, რომ გასულ კვირას, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს თავმჯდომარე გიორგი მიშელაძე, იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო — JICA-ს მრჩველს, მიაკე იუკაკოსა და საქართველოში JICA-ს პროგრამის კოორდინატორს, დავით მგალობლიძეს შეხვდა. შეხვედრა გაცნობით ხასიათს ატარებდა, რომლის ფარგლებშიც, სააგენტოსთან სამომავლო თანამშრომლობის პრიორიტეტულ მიმართულებებზე ისაუბრეს.

გიორგი მიშელაძემ სტუმრებს საქართველოში მიმდინარე კოოპერაციის განვითარების პროცესი გააცნო და იმ სახელმწიფო პროგრამების შესახებაც მიანოდა ინფორმაცია, რომელიც კოოპერატივების სტიმულირების მიზნით ხორციელდება. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარებაში, იაპონიის გამოცდილების გაზიარება ძალიან მნიშვნელოვანია და ეს საკითხი გიორგი მიშელაძემ, შეხვედრაზე ხაზგასმით აღნიშნა. მხარეებმა შეხვედრაში თანამშრომლობის გაღრმავების პერსპექტივებიც განიხილეს, მათ შორის, სააგენტოს შესაძლო ჩართულობა JICA-ს მიერ შემუშავებულ პროექტში — „ერთი სოფელი ერთი პროდუქტი“ — One village One product.

რაც შეეხება სამომავლო გეგმებს, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს თავმჯდომარის მოადგილემ, ანა საბახტარიშვილმა „ვერსიას“ განუცხადა, რომ ვიდრე მოცემული რაოდენობის აგროტექნიკა არ ამოიწურება, ე.წ. მოტობლოკების პროექტი გაგრძელდება. მისი თქმით, სააგენტო ამ პროექტის ფარგლებში, მჭიდროდ თანამშრომლობს დევნილთა და განსახლების სამინისტროსთან და დევნილ ბენეფიციარებთან, რომლებიც კომპაქტურ დასახლებებში ცხოვრობენ და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების შექმნის მიზნით, მათთვის სპეციალური საინფორმაციო კამპანია გაიმართება: „რაც შეეხება სხვა პროექტებს. ძირითადი პროექტები, რომლებიც გათვლილია სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების გაძლიერებაზე, 2015 წლიდან დაიწყება. პირველ რიგში, ვითვალისწინებთ რა იმ საჭიროებებსა და პრობლემებს, რაც გააჩნია კოოპერატივებს, ეს არის განათლებისა და კვალიფიკაციის დაბალი დონე, სწორედ ამ მიმართულებით ვინცები მუშაობას. საკმაოდ კომპლექსური და დეტალური ტრენინგები ჩატარდება მენეჯმენტის მიმართულებით, რათა გამგეობის წევრებმა კომპეტენტურად მართონ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივები. ეს ტრენინგები მოიცავს გადამზადებას, როგორც ზოგად მენეჯმენტში, ასევე მარკეტინგში, საგადასახადო საკითხებში, ფინანსურ აღრიცხვასა და პროგრამირებაში, ასევე სამართლებრივ, ანუ სახელშეკრულებო საკითხებში. გარდა ამისა, ჩავატარებთ სპეციალურ, სხვა ფორმატის, ე.წ. ციკლურ ტრენინგებსაც, როდესაც მთელი სასოფლო-სამეურნეო ციკლის განმავლობაში, საკონსულტაციო კომპანია დაეხმარება კოოპერატივის, რათა სწორად წარმართოს სამეურნეო პროცესი. ვიმედოვნებთ, რომ უცხოური და მაღალკვალიფიციური საკონსულტაციო კომპანიები ჩაერთვებიან და დაეხმარებიან კოოპერატივებს. რა თქმა უნდა, ჩვენ არა მხოლოდ კვალიფიკაციის ამაღლებასა და თანამედროვე ტექნოლოგიების შემოტანაზე ვზრუნავთ, არამედ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის მიერ წარმოებული და ვალდამუშავებული პროდუქციის რეალიზაციასაც უწყობთ ხელს. ამიტომ, მარკეტინგული მიმართულებით გავაქტიურდებით, რაც იმას ნიშნავს, რომ ექსკლუზიურად სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების პროდუქციის არაერთი საინტერესო გამოფენა-გაყიდვა გაიმართება. გამოფენა-გაყიდვა თბილისში და საქართველოს თითქმის ყველა რეგიონში ჩატარდება, რომელიც მრავალფეროვანი ბაზრით გამოირჩევა“.

ანა საბახტარიშვილის განმარტებით, მარკეტინგული აქტივობების გარდა, სააგენტო შეეცდება, თანამედროვე ყიდაზე გარდაქმნას კოოპერატივები, რათა ევროპის მასშტაბით აპრობირებული, საინფორმაციო, ელექტრონული მართვის სისტემები დანერგოს. ეს სისტემა იმის საშუალებას იძლევა, რომ სანარმოო პროცესთან თუ ფინანსურ ტრანზაქციებთან დაკავშირებული ყველა ინფორმაციის გენერირებით, კოოპერატივმა თავისი მეურნეობისა და სანარმოო საქმიანობის წარმართვა შეძლოს: „რა თქმა უნდა, ერთიანი ელექტრონული მართვის სისტემა ეტაპობრივად დაიწყო. პირველ რიგში, გაიმართება ტრენინგები კოოპერატივებისთვის, ამის შემდეგ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივები აღიჭურვებიან „ტაბლეტებით“ და სხვა ელექტრონული ტექნიკის საშუალებებით. ცხადია, ამ სისტემის ელექტრონულ მართვას, ცენტრალიზებულად განახორციელებს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების სააგენტო. გარდა ამისა, ყველაზე მნიშვნელოვანი, რაც შეგვიძლია და გვინდა, რომ გავაკეთოთ კოოპერატივებისთვის, რათა უფრო ეფექტურად განახორციელონ საკუთარი პროდუქციის რეალიზება, არის ე.წ. საინფორმაციო ბანკის დანერგვა. ეს არის სისტემა, რომელიც ორი კატეგორიის მომხმარებელს ეყვავს, ერთი მხრივ, ეს არის კოოპერატივი, რომელიც თავისი პროდუქციისა და წარმოების შესახებ ინფორმაციას განათავსებს და მეორე მხრივ, ესენი არიან შემსყიდველები, როგორც საქართველოში, ასევე ქვეყნის ფარგლებს გარეთ. შემსყიდველები კოოპერატივების შესახებ ინფორმაციას საინფორმაციო ბანკში მოიძიებენ და ამავე ბანკის საშუალებით დაუკავშირდებიან მათ. ვიმედოვნებთ, ამ სისტემის საშუალებით, საკმაოდ მაღალი ნიშნულით გაიზრდება რეალიზაცია, მათ შორის, ქვეყნის ფარგლებს გარეთ. იქიდან გამომდინარე, რომ ჩვენს ძირითად უწყვეტ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების საქმიანობის მხარდაჭერა ღონისძიებები წარმოადგენს, აქტიურად ვმუშაობთ, რათა უზრუნველყოთ მათთვის საჭირო სერვისებისა თუ საქონლის მიწოდების ადმინისტრირების გამარტივება. უკვე გავფორმეთ ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი შპს „მექანიზატორთან“, რომელიც საქართველოს ყველა რეგიონში აწვდის მომსახურებას სასოფლო-სამეურნეო დარგში ჩართულ პირებს. მემორანდუმის თანახმად, „მექანიზატორს“ უკვე აქვს ვალდებულება, გარკვეული ფასდაკლებით მიაწოდოს მომსახურება მხოლოდ კოოპერატივებს. სწორედ ამ მეთოდით გვინდა გავაგრძელოთ მუშაობა და ფასდაკლება იქნება, თუ მარტივი ადმინისტრირება, გვინდა, ამ სქემაში სხვადასხვა სერვისის მიწოდებლებიც ჩაერთონ, რათა კოოპერატივებისთვის ნებისმიერი საქონლისა თუ მომსახურების მიღება გავამარტივოთ“.

რამდენად ეფექტურია მილსადენების „პრომონიზაციის“ ინიციატივა

ფოტო: ბარაყანიძე, აკონოშვილის ფოტოგრაფი

მიმდინარე წლის 4 დეკემბერს, რუსეთის ფედერალური კრებისადმი მიმართვაში პრეზიდენტმა პუტინმა, დასავლური სანქციების გამო გართულებული საფინანსო პრობლემების ფონზე, აღიარა თავისი ფავორიტი პროექტის – „სამხრეთის ნაკადის“ შეჩერება. მანამდე, მან აზერბაიჯანისა და თურქეთის პრეზიდენტებთან უკრაინის გვერდისამქცევ ახალ მარშრუტებზე იმსჯელა. ზოგიერთმა უცხოელმა ექსპერტმა რუსეთის მხრიდან „სამხრეთის ნაკადზე“ უარის თქმა „ბრწყინვალე ნაბიჯად“ მონათლა, ზოგმა კი მას ანტირუსული სანქციების ქმედითი შედეგი უწოდა.

ვლადიმერ პუტინის მიმართვა ფედერალური კრებისადმი დასავლეთის ანტირუსული სანქციების წარმატების აღიარებაა

წლის ნოემბერში ბრიუსელმა „ევროკავშირის მეორე ენერგორევიუ – ენერგოსაფრთხილებისა და სოლიდარობის სამოქმედო გეგმა“ დაამტკიცა. მისი არსი იმაში მდგომარეობს, რომ იქმნება ევროკავშირის წევრი ქვეყნების ურთიერთდაკავშირებული მილსადენების სისტემა, ე.წ. ტრანსევროპული ქსელი (TEN). ამავე დროს განისაზღვრა წევრი ქვეყნების „თამაშის საერთო წესები“ ენერგორევიუების ირგვლივ მესამე მხარესთან მოლაპარაკებებში, ანუ შეიქმნა „საერთო ინტერესების პროექტების“ (PCI) ისეთი მექანიზმი, რომელიც წევრ ქვეყნებს ბრიუსელთან შეუთანხმებლად უკრძალავს ენერგომომარაგებისა და ტრანზიტის ხელშეწყობის გაფორმებას.

ამის შემდეგ, 2009 წლის 8 მაისს ევროკავშირის პრალის სამიტზე, მიიღეს ისტორიული დოკუმენტი „სამხრეთის დერეფანი – ახალი აბრეშუქის გზა“, რომელშიც, კასპისპირეთისა და ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებთან ერთად, საქართველოც მოიაზრება. ამ დოკუმენტით განისაზღვრა ოთხი სტრატეგიული პროექტი: „ნაბუქო“, „ინტერკონექტორი თურქეთი-საბერძნეთი-იტალია“ (ITGI), „ტრანსადრიატიკული გაზსადენი“ (TAP) და „თეთრი ნაკადი“ (White Stream). სწორედ ეს უკანასკნელი პროექტი დაზარალდა ყველაზე მეტად ყირიმის და აფხაზეთის ანექსიის შედეგად, რადგან ის საქართველო-უკრაინა(ყირიმი)-რუმინეთის მარშრუტზე გაულისხმობს და ევროკავშირისთვისაც სხვა პროექტებთან შედარებით, მომგებიანია.

„დერეფანის“ დარჩენილი სამივე პროექტი გაულისხმობს „შაჰდენიზის“ გაზის საქართველოზე გამავალი „სამხრეთკავკასიური გაზსადენი“ (SCP) და თურქეთის ტერიტორიაზე დაპროექტებული „ტრანსანატოლიური გაზსადენი“, – TANAP-ით ევროპაში ტრანზიტს. 2014 წლის 20 სექტემბერს ბაქოში დაიწყო ბაქო-თბილისი-ერზერუმის მარშრუტის „სამხრეთკავკასიური გაზსადენის“ (SCP) მეორე მილის მშენებლობა. ეს მილი საქართველოს საზღვართან SCP-ს არსებულ მილსადენს შეუერთდება. 2019 წლისთვის „შაჰდენიზი 2“-ის გაზი, „ტრანსანატოლიური“ (TANAP) და ტრანსადრიატიკული (ITGI) გაზსადენებით, იტალიამდე მივა. ეს მოვლენა აზერბაიჯანის ოფიციალურ „მონათლა“ როგორც „სამხრეთის გაზის დერეფანის“ მშენებლობის ოფიციალური ინაუგურაცია. საინტერესოა, რომ ამჟამად აზერბაიჯანი და თურქეთი TANAP-ში და TANAP-ში აქციების უმრავლესობას ფლობენ, რაც ბაქოს და ანკარას ამ პროექტების დასრულების შემდეგ, მათზე სრული კონტროლის საშუალებას მისცემს. ეს მაშინ, როცა ევროკავშირის გლობალური პროექტი „ნაბუქო“, როგორც „დერეფანის“ უმთავრესი ელემენტი, სავარაუდოდ, აღარ განხორციელდება.

ლემების ფონზე არ გამოორციხავდნენ „დერეფანის“ პროექტების გათვალისწინებით, მათ სხვადასხვა ფორმით ტრანსფორმაცია. ერთ-ერთი ასეთი ტრანსფორმაციული იდეაა ევროპული და რუსული გაზსადენების გაერთიანება ფინანსური უზრუნველყოფის გასაუმჯობესებლად. ეს საკითხი პირველად 2010 წლის დასაწყისში დაიხილა. 2011 წლის 10 იანვარს, ის კვლავ ნამოჭრა აშშ-ს ელჩმა იტალიაში დ. ტორნმა. ამგვარი გაერთიანების იდეას რუსეთში მართალია ღიად უარყოფდნენ, მაგრამ კულუარული ინფორმაციით, „სამხრეთის ნაკადის“ შეჩერებამ შეიძლება გარკვეული როლი შეასრულოს და „გაზპრომის“ აიძულოს, უკრაინული გაზის ქსელის გვერდისამქცევ სხვა მარშრუტზე დაიწყოს ფიქრი, ან ევროპულ ბაზარზე თავისი გაზი გაცილებით ნაკლებ დანახარჯიანი მარშრუტით გადაგზავნოს. ამ პროექტებიდან უკრაინასთან, მხოლოდ ყველაზე ნაკლებად დამუშავებული, იდეის დონეზე არსებული, „თეთრი ნაკადი“ იყო ასოცირებული. თანაც, უკრაინის გაზის ქსელის გამტარუნარიანობა შეზღუდულია. ექსპერტების გათვლით, უკრაინაზე ტრანზიტზე გაზზე ევროპის მზარდ მოთხოვნას სრულად ვერ დააკმაყოფილებს. ამიტომ, პროექტების არა უკრაინის საშუალებით, არამედ სხვა ფორმატში გაერთიანებას, ახლა რუსეთმა შეიძლება დაუჭიროს მხარი. ექსპერტულ წრეებში უკვე გაიჟღერა მოსაზრებამ, რომ შეიძლება მოსკოვში ევროპული „დერეფანის“ გაზსადენებთან რუსული აირის დაკავშირების ადგილის მოძიება დაიწყოს.

ბარაყანიძე – რუსულ-აზერბაიჯანული განხილვის აირის მომავალი „ნაბი“

დღევანდელ პირობებში, ადგილი, სადაც რუსეთის და კასპისპირეთის გაზის დასავლური მარშრუტები იკვეთება, არის საქართველო. კერძოდ, საქართველოში გადის „ჩრდილოეთ-სამხრეთის მაგისტრალური გაზსადენი“, რომელიც რუსეთის ქალაქ მოზდოკიდან საქართველოს ტერიტორიით სომხეთს უკავშირდება. ის ქალაქ გარდაბნისა და სოფელ ჯანდარას შორის კვეთს „სამხრეთ კავკასიურ გაზსადენს“ (SCP), რომლითაც ამჟამად „შაჰ-დენიზის“ პირველი სტადიის გაზი არა მარტო თურქეთს, არამედ მისი გაზის ქსელში, ევროკავშირის წევრ ქვეყნებს, საბერძნეთსაც მიეწოდება. SCP გაზსადენიდან საქართველო, სატრანზიტო მოსაკრებლის სახით, გატარებული გაზის 5%-ს იღებს უფასოდ, 5%-ს – შეღავათიან ფასად.

„მაგისტრალური გაზსადენი“, ორი დაწვევილი მილისგან შედგება, – ძირითადი მილის დიამეტრია 1200 მმ, ხოლო სათა-დარიოხის, – 700 მმ. დღეს ამ გაზსადენის ძირითადი მილით გაზი სომხეთს მიეწოდება, ვინაიდან საქართველო 2007 წლიდან „შაჰ-დენიზი 1“-ის გაზით მარაგდება.

სსკ-ს დაშლის შემდეგ, ეს გაზსადენი, საპროექტო სიმძლავრესთან შედარებით (წლიურად 18 მლრდ კუბმეტრი), გაცილებით ნაკლები დატვირთვით (1.93-1.44 მლრდ კუბმეტრი) მუშაობს. თუმცა, საბჭოთა პერიოდშიც, მისი დატვირთვა არ აჭარბებდა ნორმად 9.5 მლრდ კუბმეტრს. ამჟამად, „მაგისტრალური გაზსადენიდან“ ტრანზიტის საფასურად „საქართველოს გაზისა და ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია“ იღებს გატარებული რუსული გაზის 10%-ს, რაც 2008-2011 წლებში 193-144 მლნ კუბმეტრის ფარგლებში მერყეობდა. ეს კი საქართველოს გაზის მოხმარების 11.2-11.0%-ია.

დასასრული მე-10 გვერდზე

ქალბატონმა ნინო ბურჯანაძემ აღნიშნული მოვლენები განიხილა და მიუთითა იმ მთავარ გზავნილებზე, რომლებიც რუსეთის პრეზიდენტის მიმართვაში გაჟღერდა: ყირიმის „საკრალურობა“, დასავლეთთან დიალოგი და ეკონომიკის ლიბერალიზაცია. ამასთან, მან აქცენტი დასავლეთთან „ჩაშლილ“ დიალოგზე გააკეთა.

ამჟამად, რომ რუსული „სამხრეთის ნაკადის“ შეჩერების ნინო ბურჯანაძის „სამხრეთის გაზის დერეფანის“ ორი ძირითადი მოთამაშის – კასპიური აირის მიმწოდებელი აზერბაიჯანისა და ტრანზიტორი თურქეთის მეთაურებთან ვლადიმერ პუტინის შეხვედრა, მიზნად ისახავდა „სამხრეთის ნაკადის“ შემცველი მარშრუტის ძებნას. საქმე ისაა, რომ 2014 წლის 19 სექტემბერს, ევროპარლამენტმა მიიღო რეზოლუცია ანტირუსული ეკონომიკური სანქციების გამკაცრების შესახებ. ევროდეპუტატებმა ევროკავშირის საბჭოს მოუწოდეს გამორთონ რუსეთი SWIFT-ის საერთაშორისო საანგარიშსწორებო სისტემიდან, შეწყვიტონ მშვიდობიანი ატომის სფეროში თანამშრომლობა და შეაჩერონ დაგეგმილი შეთანხმებების გაფორმება ენერგეტიკულ სექტორში – მათ შორის აკრძალეს „სამხრეთის გაზის დერეფანის“ კონკურენტი პროექტის – რუსული „სამხრეთის ნაკადის“ მშენებლობა.

სწორედ ამ ფაქტს უკავშირდება ნინო ბურჯანაძის მოწოდება – ახლა დადგა დრო, როცა საქართველომ კრემლს თავის ტერიტორიაზე რუსული გაზის გატარება უნდა შესთავაზოს: „მივმართავ მთავრობას: გამოიყენოს ეს ისტორიული შანსი და შესთავაზოს რუსეთს და თურქეთს საქართველოს ტერიტორიაზე გაზსადენის გაყვანა. ეს კიდევ უფრო გაზრდის საქართველოს სტრატეგიულ მნიშვნელობას, მათ შორის ევროპაშიც. მოიტანს სერიოზულ პოზიტიურ ეკონომიკურ ძვრებს და, რაც მთავარია, გაამყარებს ქვეყნის სტაბილურობას. ეს პროექტი, ქვეყნის კვანძიანი მართველის პირობებში, ჩვენი სამშობლოს უმნიშვნელოვანესი პრობლემების მოგვარების სერიოზული შესაძლებლობა გახდება“. ქალბატონმა ნინო ბურჯანაძემ, რომ რუსეთის ხელისუფლებამ უძლიერესი ენერგეტიკული ლობის არსებობა ამ პროექტის წარმატების საწინდარია. სანაცვლოდ, საქართველოს საშუალება ექნება, რუსეთი მნიშვნელოვან პოლიტიკურ დათმობებზე დაიყოლიოს.

რა მარაგებით შეიძლება რუსული გაზის ტრანსპორტირება

რუსეთის მიერ 2014 წლის მარტში ყირიმის ანექსიის და ნოემბრის ბოლოს აფხაზეთთან ე.წ. მოკავშირეობისა და სტრატეგიული პარტნიორობის შეთანხმების გაფორმების შედეგად კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგა ევროკავშირის „სამხრეთის გაზის დერეფანის“ პროექტები, კერძოდ ისინი, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიის ტრანზიტისათვის გამოყენებას გულისხმობს. ამ „დერეფანს“ დასავლეთი უნდა „ერთმუშადად შეეკრა“ და ის რუსულ ენერგომომარაგებლებზე საბედისწერო დამოკიდებულებისგან ეხსნა, მაგრამ რუსეთის მიერ ყირიმისა და აფხაზეთის ფაქტობრივი ანექსიით, საფრთხე დღეს სწორედ „დერეფანს“ შეექმნა.

საქმე ისაა, რომ შავი ზღვის სანაპიროზე მდებარე გაეროს წევრი სახელმწიფოები მიერ შეიქმნილი არიან გაერო-ს 1982 წლის „საზღვაო კონვენცია“ (UN Maritime Convenciaon), რომლითაც დადგენილია 12 საზღვაო მილიანი ტერიტორიული წყლები და 200-მილიანი განსაკუთრებული საზღვაო ეკონომიკური ზონები. შავი ზღვის ნაგრძელბული გეომეტრიის გამო, მისი ჩრდილოეთ-სამხრეთის ნაპირები ჯამში 400 მილს ვერ აღწევს. ამიტომ, ამ ზღვაზე განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონად 200 მილი კი არა, ქვეყნებს შორის თანაბრად დაშორებული ხაზი, ანუ „მოდულიციონებული მედიანა“ ითვლება და ზღვას ე.წ. ნეიტრალური წყლები არ გააჩნია.

ყირიმისა და აფხაზეთის ანექსიამდე უკრაინასა და თურქეთს განსაკუთრებული ზონების ყველაზე დიდი სეგმენტები ჰქონდათ. სწორედ ამის გამო, უკრაინის გვერდისამქცევი რუსული „სამხრეთის ნაკადის“ ნოვოროსისკი-ვარნას საზღვაო სექციის გასაყვანად, რუსეთი, მთელი რიგი დათმობების ფასად, თურქეთს 2009 წელს შეუთანხმდა.

ყირიმისა და აფხაზეთის ანექსიის შედეგად, მარშრუტის ასეთი ცვლილება აღარ იქნება აუცილებელი იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ მავ ზღვაში საზღვაო განსაკუთრებული ზონა უკრაინას ყირიმის სამხრეთით, და საქართველოს აფხაზეთის სანაპიროსთან, აღარ ექნებათ.

რუსეთ-საქართველოს ომის შემდეგ, ევროპის ენერგობაზარზე რუსეთი თავის „ენერგეტიკულ იარაღს“, საქართველოში შემოჭრაზე კრიტიკის შესამცირებლად იყენებდა, ამიტომ 2008

როგორია პრომონიზაციის „გაქვეითება“ საქართველოსთვის

XX ს. ბოლოდან კასპისპირეთში ენერგომომარაგებლების ფართომასშტაბიანმა მოპოვებამ და ტრანზიტმა, ერთი მხრივ, უზრუნველყო საქართველოსა და აზერბაიჯანის ეკონომიკური და ფინანსური უსაფრთხოება, მეორე მხრივ, სტაბილური ექსპორტისათვის, განსაკუთრებით 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის შემდეგ, საჭირო გახდა ამ ქვეყნების სამხედრო და სატრანსპორტო-საკომუნიკაციო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა. დღეს ეს საკითხი ისევ აქტუალურია. ექსპერტები, 2008-2009 წლების ევროზონის ფინანსური პრობ-

პერსპექტივა

ოფისიური თიბილისისთვის ლეონიდ თიბილოვის განხილვა შეაფუთავალი და საფრთხისუბნავალია

იქნება შემოთავაზებული. არსებობს ქვეყნების პოლიტიკური თანაარსებობის სხვადასხვა ფორმა. ვფიქრობ, უახლოეს დროში მივიღებთ პასუხს ამ შეთავაზებაზე“. თიბილოვის თქმით, რუსეთის პრეზიდენტის ადმინისტრაციის წარმომადგენელთან შეხვედრისას საუბარი ასევე შეეხო რუსეთის საგარეო დიპლომატიის განხილვას და უსაფრთხოებას. დეფაქტო პრეზიდენტის განცხადებას საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო თამოყენებდა. სპიკერის, დავით კერესელიძის განცხადებით, საგარეო მისიონარული იყო, რომ ცხინვალის დეფაქტო ხელისუფლება რუსეთთან ე.წ. ხელშეწყობის გაფორმებას მოინდომებდა. როგორც კერესელიძემ აღნიშნა, ამ თემაზე უკვე დაწყებულია მუშაობა საქართველოს მეგობარ, პარტნიორ ქვეყნებთან და ყველა ინფორმირებულია: „ეს არის აბსოლუტურად დესტრუქციული განცხადება როგორც ცხინვალის, ასევე რუსეთის მხრიდან. ჩვენი ქმედითი ბერკეტი, ავტეხით განგაში საერთაშორისო დონეზე“.

„ვერსიანიუსი“

„საუკეთესო სიმღერა ჯერ არ დაიწერია და ყველაფერი წინ მაქვს“

გრიბოედოვის თეატრში კომპოზიტორ ია მაისიას შემოქმედებითი საღამო „დაბრუნებამდე“ გაიმართა

რუსუდან შილია
557-100-768

თბილისის მერიის მხარდაჭერით, გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო რუსულ დრამატულ თეატრში, სოხუმელი კომპოზიტორისა და მომღერლის, ია მაისიას შემოქმედებითი საღამო „დაბრუნებამდე“ გაიმართა. ღონისძიება ია მაისიას დაბადების დღეს დაემთხვა და აფხაზეთს მიეძღვნა. საღამოზე კომპოზიტორის მიერ შექმნილი ქართული და რუსული სიმღერები, ავტორთან ერთად ცნობილმა მომღერლებმა, აჩიკო ნიჟარაძემ, სოფო ბედიამ, ელენე ფოჩხუამ, დათო ჭალიძემ, საქართველოს სახელმწიფო კაპელამ და ანსამბლმა „მუხამბაზმა“ შეასრულეს. კომპოზიტორის განვლილ შემოქმედებით ცხოვრებასთან დაკავშირებით თბილისი სიტყვები არ დაიშურეს პოეტებმა — გენო კალანდიამ, მიმოზა ცანავამ, მწერალმა ნანა ქარდავამ, უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე გია გვაზავამ, კომპოზიტორმა მაცაცო სეფისკვერაძემ... საღამო გულწრფელი ცრემლით, აპლოდისმენტებით, აფხაზეთის მოგონებითა და სოხუმში დაბრუნების იმედით დასრულდა. კომპოზიტორი ია მაისია ასზე მეტი სიმღერის ავტორია და სამი კრებული აქვს გამოცემული — „სიმღერები აფხაზეთზე“, „დაბრუნებამდე“, „საფორტეპიანო პიესები და ანსამბლები“. ასევე არია საავტორო ფილმისა „არ დავმშვიდდები შენთვის, აფხაზეთო“. ია მაისია დაჯილდოებულია ღირსების ორდენით, შერვაშიძის სახელობის პრემიით, უმაღლესი საბჭოს საპატიო სიგელით. „ვერსია“ კომპოზიტორ ია მაისიას ესაუბრება:

— დიდი ხანია მეგობრები და ახლობლები კონცერტის გამართვას მთხოვენ. შარშან დავგეგმეთ კიდეც, მაგრამ შემდეგ სამჯერ გადავდეთ. ვერ ვბედავდი ასეთი მასშტაბური ღონისძიების ჩატარებას, ეს ჩემთვის საკმაოდ დიდი პასუხისმგებლობაა. შემოქმედებითი საღამო ერთგვარი ანგარიშია და, ამავე დროს, ერთგვარი ტესტი იმის გასაგებად, რამდენად

მიმილო მსმენელმა. დღეს ბედნიერი ვარ, რადგან საღამომ კარგად ჩაიარა. მივიღე უამრავი სიტბო, სიყვარული, რაც ძალას მმატებს და მაძლიერებს.

— საღამო აფხაზეთს მიუძღვნით. თუ გრძნობთ იგივე სიყვარულს აფხაზეთისგან და საერთოდ, თუ გაქვთ აფხაზეთში დაბრუნების იმედი?

— რა თქმა უნდა, გამოუსწორებელი ოპტიმისტი ვარ. მჯერა, მალე აფხაზეთში დავბრუნდებით... ჩემი სიმღერები აფხაზეთთან ერთად მთელმა საქართველომ მიიღო. ადრე მეგონა, აფხაზეთის თემა განსაკუთრებით დევნილებს ანუხებდათ, მაგრამ ასე არ ყოფილა. უამრავმა თბილისელმა ჩვენი ტკივილი გულთან ახლოს მიიტანა, მათ თვალეში ცრემლებიც შევიწმინე. ყოველთვის ვმღეროდი. მემღერებოდა ბედნიერებისგან, სიყვარულისგან. ახლა კი, მშობლიური კუთხის მონატრება და დაბრუნების იმედი მამღერებს. მჯერა, მალე მონატრებულ სოხუმს ვიხილავ. ჩემი სიმღერებით, მონატრებას ვუმკლავდები... მაღლობს ვუხედი თბილისის მერიას, პირადად დავით ნარმანიასა და საინფორმაციო უზრუნველყოფის ცენტრს, მის ხელმძღვანელს ავთანდილ დავითიას, რომელთა დახმარებითაც კონცერტი გაიმართა. ასევე ყველა იმ ადამიანს, რომელმაც წვლილი შეიტანა ღონისძიებაში: მომღერლებს, რეჟისორ ნუგზარ ჩხაიძეს, ზაზა ალექსიძეს, კონცერტმასტერ თამილა ჩიხრაძესა და ყველას, ვინც საღამოზე მოვიდა.

— ფაქტია, მსმენელს მონატრეთ და ეს საღამოზეც კარგად გამოჩნდა. მომავალშიც გეგმავთ მსგავსი შემოქმედებითი საღამოების გამართვას?

— იმდენად ემოციური საღამო იყო, რომ კონცერტის დასრულების შემდეგ მსმენელს თითქმის უკმარისობის განცდა დარჩა. ნასვლა არავის უნდოდა... რამდენიმე სიმღერის პრემიერაც შედგა. ერთ-ერთი იყო „იმედი“, რომელიც საქართველოს სახელმწიფო კაპელამ შეასრულა. ეს მართლაც ემოციური გამოსვლა იყო. დიახ, გააქტიურების სტიმული მართლაც მომეცა, რადგან მსმენელისგან ნარმოუდგენლად დიდი სიტბო და მხარდაჭერა მივიღე. მათ სიახლეებს აუცილებლად შევთავაზებ. მაქვს გეგმები, რომლებსაც ჯერჯერობით, ვერ გავახმაურებ. მინდა, მსგავსი ღონისძიება ქუთაისშიც ჩავატარო... მჯერა, საუკეთესო სიმღერა ჯერ არ დამინერია და ყველაფერი წინ მაქვს.

თავისუფალი ტრიზუნა

რამდენად ეფექტურია მილსადენების „პარმონიზაციის“ ინიციატივა

მე-9 გვერდიდან

სომხეთის კონტროლის პალატის 2009-10 წწ. ენერგოსისტემის შემონეშების მასალებიდან ირკვევა, რომ სომხეთში იმპორტირებული ირანული გაზის ნაწილი საქართველოსაც მიენდობა, რის სანაცვლოდაც სომხეთში „ერევის თბოელექტროსადგური“ საქართველოდან იღებს ელექტროენერგიას თანაფარდობით, — 1 კუბმეტრ ირანულ გაზში 4.5 კვტ/სთ ელექტროენერგია. სომხეთში იგივე ელექტროსადგური 1 კუბმეტრ ირანულ გაზში, რომელიც „არმროსგაზპრომის“ „თავრიზი-მეგრის“ გაზსადენით მიენდობა, ირანს უბრუნებს 3 კვტ/სთ ელექტროენერგიას. ნათელია, რომ „ერევის თბოელექტროსადგური“ საქართველოში გატანილსა და ირანიდან მიღებულ გაზის ყოველ კუბმეტრს შორის 1.5 კვტ/სთ ელექტროენერგის ტოლ სხვაობას იღებს. ამის შედეგია, რომ თუ 2009 წელს „ერევის თბოელექტროსადგურმა“ საქართველოში 259 მლნ დრამის გაზი შემოიტანა, უკვე 2010 წელს ეს მაჩვენებელი გაათმაგდა და 2.2 მლრდ დრამი შეადგინა, რამაც სომხეთს საკმაოდ დიდი რაოდენობით ქართული ელექტროენერგია მისცა.

ზემოაღნიშნულიდან შეიძლება დავასკვნათ, რომ „მაგისტრალური გაზსადენის“ ერთ-ერთი მილით საქართველოს ირანული გაზის მცირე რაოდენობა უკვე მიენდობა. თუ ვთქვათ, ამ გაზსადენის 1200 მმ-იანი მილი გარდაბანთან SCP-ს დაუკავშირდება, მაშინ ის შესაძლებელია გადაიტყოს რუსული გაზის ერთი ნაწილის, რომელიც „სამხრეთის ნაკადისთვის“ იყო განკუთვნილი, დასავლეთის კენსაქსპორტო ახალ მარშრუტად. ეს გაზი, (SCP-ს გავლით, შემდგომში „ნაბუქითი“ ან „ტრანსანდრიასტიკით“ (TAP), ანუ „სამხრეთის გაზის დერეფნის“ რომელიმე გაზსადენით, ან „ტრანსანატოლიური გაზსადენით“, თურქეთიდან ევროპაში გაიგზავნება.

მიუხედავად ბრიუსელის წინააღმდეგობისა, სავარაუდოდ, აშშ-ს მხრივ გაზსადენების გაერთიანების იდეის კვლავ წამოწევა, ევროპაში გაზის საექსპორტო პროექტებს შორის კონკურენციის შესუსტებას ისახავს მიზნად. ამ მიზნით, ეს იდეა ევროკავშირის ფინანსური პრობლემების ფონზე, შესაძლოა მალე ბრიუსელისთვისაც მიმზიდველი აღმოჩნდეს. ეს ევროპას გაზმომარაგების ალტერნატიული მარშრუტების განხორციელებას გაუადვილებს, ვინაიდან „სამხრეთის გაზის დერეფნის“ განხორციელებით უკვე მოსკოვიც დაინტერესდება და მოიხსნება ამ დერეფნისადმი რუსეთის ანტიგაზონიზმი. მეტიც, ეს კავშირი რუსულ და ევროპულ პროექტებს ურთიერთშემავსებელს გახდის, რითაც საქართველომაც შეიძლება ნახოს სარგებელი. კერძოდ:

ჯერ ერთი, ამ გზით გაიზრდება საქართველოზე გამავალი რუსული, აზერბაიჯანული და ირანული გაზის ნაკადები. შესაბამისად, მოიმატებს ქვეყანაში უფასოდ და შედევითიანად

დარჩენილი გაზის მოცულობა. ამით შეივსება ნახევრად დაუტვირთავი SCP და „მაგისტრალური“ გაზსადენები, და საქართველოს სატრანზიტო ამონაგები გაიზრდება, ისე რომ დამატებით ხარჯების განწევა არც ქვეყნის ბიუჯეტიდან და არც დასავლელი დონორების მხრიდან საჭირო არ იქნება, — აუცილებელი იქნება მხოლოდ მილების გადაკვეთაზე — გარდაბანთან, ჯანდარაში ე.წ. ინტერკონექტორის აგება.

მეორე, გაიზრდება ქვეყნის ენერგოუსაფრთხოება, რადგან SCP-სთან მიერთებით რუსეთი დაინტერესდება „მაგისტრალური გაზსადენის“ მაქსიმალურად შევსებით და მისი გამართული მუშაობით, რადგან ეს მილი რუსეთს ახალი მარშრუტით, მაღალი ნარმალობის დასავლურ საექსპორტო გაზსადენებთან დააკავშირებს. ასევე, გაიზრდება დასავლეთის მიერ საქართველოს უსაფრთხო სატრანზიტო დერეფნად გამოყენების ინტერესი, რადგანაც საქართველო გადაიტყვება გაზმომარაგების რეგიონულ კვანძად.

მესამე, SCP-სა და „მაგისტრალური“ გაზსადენების ურთიერთდაკავშირება ირანისა და სომხეთის ინტერესებსაც დააკმაყოფილებს. ირანის გაზის ექსპორტის ეროვნული კომპანიის დირექტორმა განაცხადა, რომ ირანი აპირებს სამჯერ გაზარდოს გაზის ექსპორტი და მსოფლიო გაზით ვაჭრობაში თავისი წილი 2%-დან 2015 წლისათვის 10%-მდე გაზარდოს. ჩინოვნიკმა ხაზი გაუსვა, რომ ამას თეირანი თავისი გაზის რუსეთში (რომელი მილით, უცნობია?) და სხვა მეზობელ ქვეყნებში გატანით შეეცდება.

კერძოდ, ზოგიერთი ქართველი სპეციალისტის ნაშრომში მითითებულია, რომ „მაგისტრალური გაზსადენის“ ძირითადი მილი, რომლითაც ის გარდაბანთან SCP-ს შეუერთდება, შესაძლებელია მეორე ბოლოდან რევერსით, „თავრიზი-მეგრის“ გაზსადენისა და სომხეთის გაზის ქსელის გავლით, გახდეს გარდაბნის მომავალ „ჰაბში“ გაზის სამხრეთიდან მიღების საშუალება. თავის დროზე — 2005–2006 წლებში, ამ აზრს, სრულიად სამართლიანად, „მაგისტრალური გაზსადენის“ პრივატიზაციის მოწინააღმდეგეები ავითარებდნენ. ეს იდეა სომხეთისთვის მისაღებია, რადგან ამ გზით ის თავის დიდი ხნის ოცნებას აისრულებს და პანევროპულ პროექტში ჩაერთვება. თანაც ერევანი რუსეთისაგან ალტერნატიული გაზმომარაგების წყაროსა და სატრანზიტო მოსაკრებლებს მიიღებს. ამასთან, რუსეთიდან მისი გაზმომარაგება ჩვეულებრივ გაგრძელდება „მაგისტრალური გაზსადენის“ 700 მმ-იანი სათადარიგო მილით, რომლის სიმძლავრე, სომხეთის დღევანდელ მოთხოვნილებას (2011–2013 წწ. წელს ეს მაჩვენებელი საშუალოწლიურად დაახლოებით 2 მლრდ კუბმეტრი იყო), სრულად დააკმაყოფილებს.

ამრიგად, გარდაბნის რუსულ-აზერბაიჯანული ბუნებრივი აირის „ჰაბი“ რეგიონის ყველა ქვეყნის და რაც მთავარია — საქართველოს ინტერესებს დააკმაყოფილებს.

105 ახალი სანარმოს პრეზენტაცია გაიმართა

როგორც სოფლის მეურნეობის მინისტრმა ოთარ დანელიამ განაცხადა, სოფლის მეურნეობის მართვის სააგენტოს მიერ განხორციელებული პროექტის ფარგლებში 580 სანარმოს გადაიარაღება მოხდა.

სოფლის მეურნეობის მინისტრის განმარტებით, სახელმწიფო, სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობას განაგრძობს და ამ მიზნით ასობით მილიონი ლარის ღირებულების კრედიტა გაცემული: „დაფინანსებულია ძალიან ბევრი სანარმო, მათ შორის 580 არის გადაიარაღებული, 86 ახალი სანარმოა. ჯამში, 105 სანარმო დაფინანსდა და 10 100-ზე მეტი საშუალო ადგილია შექმნილი ამ პროექტების ფარგლებში. სამინისტრო ბუნებრივია, ამ მიმართულებით აგრძელებს მუშაობას, ვახორციელებთ ახალ ცვლილებებს, რომელიც ნაწილობრივ უკვე შესულია ძალაში და დიდი ნაწილი პირველი იანვრიდან ამოქმედდება“.

პრეზენტაციას პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი დაესწრო.

„პირველი“

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

4x4 grid puzzle with numbers 4, 6, 5, 2, 3, 4, 1, 6, 9, 8, 3, 5, 9, 4, 7, 4, 7, 1, 3, 6, 2, 5, 1, 9, 6, 2.

4x4 grid puzzle with numbers 8, 6, 1, 2, 4, 9, 6, 1, 5, 4, 9, 9, 7, 6, 5, 2, 9, 9, 1, 5, 1, 9, 8, 5, 4, 5, 2, 1.

4x4 grid puzzle with numbers 6, 5, 3, 8, 7, 6, 4, 8, 9, 3, 7, 1, 5, 1, 9, 6, 8, 7, 3, 9, 1, 2, 2, 7, 5, 9, 3, 2.

4x4 grid puzzle with numbers 9, 7, 1, 6, 3, 2, 5, 3, 8, 5, 5, 6, 2, 9, 7, 4, 6, 2, 7, 9, 2, 4, 6, 8, 4, 6, 8, 5, 3, 6.

ჭაყაყების ჯიქცილი - უნიკალური ნაძალი

პერუს მაღალმთიანი სოფლებში დიდი ხანია, უარი თქვეს თანამედროვე მედიცინაზე და სამკურნალოდ ხალხურ საშუალებებს მიმართავენ...

აზიაში ხმის შეცვლის მოდაა

ჩინეთში ბოლო დროს სულ უფრო მეტ პოპულარობას იძენს უჩვეულო ოპერაცია ხმის შეცვლის მიზნით. ამ ქირურგიული ჩარევის შემდეგ ადამიანს შეუძლია, ხმა დაიბოხოს ან დაინვრილოს.

ჩინეთში ბოლო დროს სულ უფრო მეტ პოპულარობას იძენს უჩვეულო ოპერაცია ხმის შეცვლის მიზნით. ამ ქირურგიული ჩარევის შემდეგ ადამიანს შეუძლია, ხმა დაიბოხოს ან დაინვრილოს.

დისტოვის ქმარს ინტერნეტ-აუქციონზე ეძებს

ბრიტანელმა ახალგაზრდამ, კაილ მაალემმა eBay-ს აუქციონზე საკუთარი და — სემი გაიტანა. კაილმა გადაწყვიტა, საყვარელ ადამიანს მეორე ნახევარი ამგვარად მოუძებნოს.

ადვილი

სტანდარტი

4x4 grid puzzle with numbers 4, 3, 8, 2, 1, 6, 9, 5, 7, 9, 5, 2, 3, 8, 7, 6, 4, 1, 1, 6, 7, 5, 4, 9, 2, 8, 3, 3, 4, 5, 7, 6, 1, 8, 2, 9, 7, 8, 6, 9, 2, 4, 3, 1, 5, 2, 1, 9, 8, 5, 3, 7, 6, 4, 8, 7, 4, 1, 9, 2, 5, 3, 6, 6, 2, 3, 4, 7, 5, 1, 9, 8, 5, 9, 1, 6, 3, 8, 4, 7, 2.

4x4 grid puzzle with numbers 8, 7, 4, 6, 1, 3, 5, 2, 9, 3, 5, 2, 8, 4, 9, 1, 6, 7, 1, 9, 6, 7, 2, 5, 3, 8, 4, 4, 8, 9, 5, 3, 7, 6, 1, 2, 2, 6, 1, 4, 9, 8, 7, 5, 3, 7, 3, 5, 2, 6, 1, 9, 4, 8, 9, 2, 8, 1, 7, 6, 4, 3, 5, 5, 1, 3, 9, 8, 4, 2, 7, 6, 6, 4, 7, 3, 5, 2, 8, 9, 1.

რთული

ექსპერტი

4x4 grid puzzle with numbers 4, 7, 6, 5, 3, 2, 1, 9, 8, 3, 5, 8, 1, 4, 9, 7, 6, 2, 2, 1, 9, 7, 8, 6, 3, 5, 4, 8, 9, 3, 4, 7, 1, 6, 2, 5, 7, 6, 5, 3, 2, 8, 9, 4, 1, 1, 4, 2, 9, 6, 5, 8, 7, 3, 9, 3, 1, 2, 5, 7, 4, 8, 6, 6, 2, 7, 8, 1, 4, 5, 3, 9, 5, 8, 4, 6, 9, 3, 2, 1, 7.

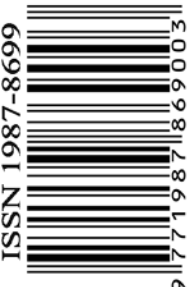
4x4 grid puzzle with numbers 8, 9, 7, 1, 5, 4, 6, 3, 2, 6, 4, 5, 3, 2, 9, 8, 1, 7, 3, 2, 1, 7, 6, 8, 9, 4, 5, 7, 5, 4, 6, 8, 3, 2, 9, 1, 2, 3, 9, 5, 7, 1, 4, 8, 6, 1, 8, 6, 4, 9, 2, 5, 7, 3, 9, 6, 8, 2, 3, 7, 1, 5, 4, 5, 1, 3, 9, 4, 6, 7, 2, 8, 4, 7, 2, 8, 1, 5, 3, 6, 9.

ნინო ნოზარაძე გასული სკანკორდისა და სულოკუს პასუხები

- მე-10 გვერდი: 1. ბუღდოგი; 2. „ურმული“; 3. დილემა; 4. გიტარა; 5. გონორეა; 6. ოსვენციმი; 7. ოინი; 8. ესთეტიკა; 9. ამულეტი; 10. ადესა; 11. არგონი; 12. ამფიბია; 13. სვანეთი; 14. ავარა; 15. ოროლი; 16. რტო; 17. „ლამარა“; 18. აკაკი; 19. ენა; 20. კოკაი; 21. არკა; 22. ტიარა; 23. მარადია; 24. რინიტი; 25. არსიანი; 26. ცვარი; 27. ატრია; 28. „სიტროენი“; 29. ინდი; 30. კასტორი; 31. ტაიმი; 32. იაკი; 33. მალარმი; 34. ფაუნა; 35. აბასი; 36. აინი; 37. როზინია; 38. აზარტი; 39. აბელი; 40. მაია; 41. იოდი; 42. აბი; 43. რაბი; 44. აბაი; 45. ამინ; 46. ასო; 47. მობი; 48. ატა; 49. ვო; 50. ბორი; 51. ოინი; 52. საადი; 53. დონ; 54. ბეტა; 55. მაზინა; 56. მოდერატო; 57. იგლუ; 58. ესე; 59. ვიბრონი; 60. ორბი; 61. ავიაცია; 62. უდი; 63. გრო; 64. ინა.

ვერსია logo and contact information: მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7. e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge UDC(უაპკ)070.48.32(479.22)3-387

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი: მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77. პასუხისმგებელი რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი. მისამართი: თბილისი, ნინო კომპიუტერ, რუსუდან შელია, გიორგი იაშვილი, მერაბ ბერიძე. სტილისტი - ნინო ებანოძე. დიზაინერი - გიორგი ლომსაძე. ტელ: 590 740999; 2942399

დაცულია საავტორო უფლებები. რედაქციაში შემოსული მასალები უკან არ ბრუნდება. სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა და ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის შემთხვევაში დაგვიკავშირდით 14 დღის განმავლობაში.

„საქართველოს ბანკმა“ არაპროფილური აქტივები გაიყვანა

„საქართველოს ბანკმა“ არაპროფილური აქტივები გაიყვანა. „საქართველოს ბანკის“ ჯგუფის განახლებული სტრუქტურა სრულად შესაბამისობაში მოვიდა საქართველოს ეროვნული ბანკის ახალ მოთხოვნებსა და რეგულაციასთან, რომელიც კომერციული ბანკების მიერ არასაბანკო ბიზნესის ფლობის აკრძალვას ეხება. ახალი კორპორაციული სტრუქტურის ძალაში შესვლა და არაპროფილური ბიზნესების გაიყვანა 2015 წლის ბოლომდე დასრულდება. ბანკში დაგეგმილი ცვლილებების შესახებ, ჟურნალისტებს, საგანგებო ბრიფინგზე გენერალურმა დირექტორმა ირაკლი გილაურმა ამცნო და მისი შემცვლელი, მურთაზ კიკორიაც წარუდგინა. ეს უკანასკნელი „საქართველოს ბანკის“ გენერალური დირექტორის თანამდებობას 2015 წლის ზაფხულში, მას შემდეგ დაიკავეს, რაც ირაკლი გილაური ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოში გადავა.

ჰოლდინგური კომპანიის გენერალური დირექტორის თანამდებობას. „საქართველოს ბანკის“ გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე კი დაინიშნება მურთაზ კიკორია, რომელიც მანამდე ბანკის ფინანსური დირექტორის მოვალეობას შეასრულებს.

— როგორ მოგვარდება ფინანსური ურთიერთობები ჰოლდინგსა და ჰოლდინგში შემავალ კომპანიებს შორის და ამ გამიჯვნით რეალურად გაიზრდება თუ არა კონკურენცია ბაზარზე, რა მიზნითაც პრინციპში, ბანკებს არაპროფილური საქმიანობა აკრძალა?

— არ მგონია, ამ გადაწყვეტილების მთავარი მიზანი კონკურენციის გაზრდა იყოს. თუნდაც იმიტომ, რომ მაგალითად იმ შემთხვევაში, რომ არ იყოს ბაზარზე, კონკურენცია, მგონი, ნაკლები იქნებოდა. აქ საუბარია ინტერესთა კონფლიქტზე — ბანკი სხვა დეველოპერულ კომპანიასაც გამოუყოფს თუ არა სესხს. ჩვენ ეს აქამდეც გამიჯვრული გვექონდა და სესხის მიცემაზე, სხვა კომპანიებს, იმ-ის გამო, უარს არ ვეუბნებოდით. ამ გამიჯვნის შემდეგ კი, ამაში მოსახლეობაც დარწმუნდება და კომპანიებიც. ეს გადაწყვეტილება, კორპორაციული მართვისა და გამჭვირვალობის კუთხით, ვფიქრობ, დადებითია. გადაწყვეტილება იმიტომ მივიღეთ, რომ ჩვენთვის საბანკო საქმიანობა ძალიან მნიშვნელოვანია და არ გვინდა, ბანკის

განვითარებას ხელი შეუშალოს ინვესტიციების განხორციელებამ. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს მიერ განხორციელებული ინვესტიციები, საკმაოდ წარმატებული იყო და ჰოლდინგიდან, ამ ტრადიციას გავაგრძელებთ კიდევ.

— „საქართველოს ბანკმა“ ცოტა ხნის წინ „პრივატბანკი“ იყიდა. რამდენად მნიშვნელოვანია ეს შენაძენი ბანკისთვის?

— დიახ, არც ისე დიდი ხნის წინ, უკრაინულ „პრივატბანკთან“ გაფორმდა შეთანხმება მისი ქართული შვილობილის — სს „პრივატბანკის“ (მთლიანი აქტივების მიხედვით საქართველოში სიდიდით მე-9 ბანკი) 100% აქციების შესყიდვის შესახებ. „პრივატბანკის“ შექმნა შესაძლებლობას მისცემს „საქართველოს ბანკს“, უფრო გამყაროს წამყვანი პოზიცია საცალო საბანკო მომსახურების მიმართულებით. ვფიქრობთ, სტრატეგიულად ძალიან მნიშვნელოვანი შენაძენია როგორც საკრედიტო ბიზნესის, ასევე გადახდის კუთხით.

— აპირებთ თუ არა „პრივატბანკის“ ფილიალების დახურვას ან ოპტიმიზაცია რა ფორმით მოხდება?

— ჩვენი სტრატეგია ზრდაა. გვინდა, უფრო გავფართოვოთ ქსელი, მეტი კლიენტი მოვიზიდოთ. ფილიალების დახურვას არ ვგეგმავთ, უბრალოდ მოხდება მათი ცვლილებები და რეზრენდინგი.

— არც „პრივატბანკში“ დასაქმებულ ადა-

მიანებს ემუქრება სამსახურიდან გათავისუფლება?

— გაისად დაგეგმილი გვაქვს 550 ახალი თანამშრომლის აყვანა. შესაბამისად, გარედან აღარ მოვიყვანთ კადრებს და „პრივატბანკის“ თანამშრომლებს შევთავაზებთ პირველ რიგში.

— ხომ არ შეიცვლება რაიმე პირობები „პრივატბანკის“ სხვადასხვა პროდუქტზე?

— ამ ეტაპზე პირობები არ იცვლება. „პრივატბანკს“ საკმაოდ საინტერესო პროდუქტები ჰქონდა, რომლებიც, ჩვენი აზრით, უნდა გაგრძელდეს და უფრო მეტი უნდა გაიყიდოს. ვფიქრობ, კლიენტების მდგომარეობა გაუმჯობესდება, რადგან ნვდომამეტ პროდუქტზე ექნება — „პრივატბანკის“ კლიენტს აქვს ერთი ან ორი პროდუქტი მაშინ, როცა „საქართველოს ბანკი“ მომხმარებელს 30-მდე სხვადასხვა პროდუქტს სთავაზობს.

— არაერთხელ ითქვა, რომ „პრივატბანკის“ ბევრ მომხმარებელს ჰქონდა პრობლემური სესხი. რეალურად რამდენად ხარისხიანია ამ ბანკის სასესხო პორტფელი?

— „პრივატბანკს“ დაახლოებით 400 ათასი კლიენტი ჰყავს. მათგან დაახლოებით 120 000 პარალელურად ჩვენი მომხმარებელიცაა. ანუ, მათი სასესხო პორტფელის ხარისხი მაღალია. შეიძლება ასეთი იმიჯი მართლაც შეიქმნა, მაგრამ რეალურად, როდენობრივად, 400 ათასიდან 120 ათასი მაღალი ხარისხის სასესხო პორტფელის მქონე მომხმარებელი, ძალიან მნიშვნელოვანი რიცხვია. ამით იმის თქმა მინდა, რომ „პრივატბანკის“ მომხმარებლების სასესხო ხარისხი, ჯამში, საკმაოდ მაღალია.

სამომავლო გეგმებზე ისაუბრა „საქართველოს ბანკის“ მომავალმა გენერალურმა დირექტორმა მურთაზ კიკორიამ, რომელმაც განმარტა, რომ თანამდებობაზე მოსვლის შემდეგ, ბანკში ფუნდამენტურ ცვლილებებს არ გეგმავს: „საქართველოს ბანკი“ თავის სტრატეგიას და კურსს გააგრძელებს. სადაც იქნება ჩვენი, როგორც წამყვანი და წარმატებული ძალის ადგილი და როლი, აუცილებლად იქ ვიქნებით ყოველთვის. ჩვენ განსახლებებს ყოველთვის უნდა ელოდეთ“.

ნინო ლურსმანაშვილი

დასვის პოლიცია მოხმარებელს სთავაზობს ავტომობილების GPS-GPRS მონიტორინგს

125

დასვის პოლიცია

GPS-ის სისტემა მანქანის მფლობელს აძლევს საშუალებას, ცოცხალ – LIVE-რეჟიმში განსაზღვროს სატრანსპორტო საშუალების ადგილმდებარეობა, აკონტროლოს გადაადგილების ტრაექტორია და მართოს სატრანსპორტო საშუალებების მარშრუტები და გრაფიკები. უწყვეტ რეჟიმში და ყველაზე ოპერატიულად მიიღოს ინფორმაცია სახლიდან, ოფისიდან გაუსვლელად ინტერნეტის საშუალებით.

- GPS-ის მომხმარებელს შეუძლია:
- მანქანის ადგილმდებარეობის, სიჩქარის, გავლილი ტრაექტორიის, მოძრაობის დროის, ძრავის მდგომარეობის (ჩართული/გამორთული) LIVE მონიტორინგი;
 - გავლილი მარშრუტის ისტორიის დათვალიერება დღის, თვის, მოძრაობისა და დროის მიხედვით;
 - განვლილ პერიოდში მაქსიმალური სიჩქარისა და მანძილის დაფიქსირება;
 - სტატისტიკის ამოღება;
 - მანქანის დაძვრა-გაჩერების ისტორიის ნახვა;
 - სანავის კონტროლი;
 - საკონტროლო ფუნქციების ოპტიმიზაცია.

GPS-GPRS სისტემის გამოყენებით დაზოგავთ დროსა და თანხას, რაც მნიშვნელოვანია თქვენი ბიზნესისთვის.

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაუკავშირდით დაცვის პოლიციის საინფორმაციო სამსახურს 125 (ზარი უფასოა).

f SECURITY POLICE 125 S SECURITY POLICE 125
www.125.ge

